# ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

**Kurucusu: İ.Bilen** **Yıl 13, Sayı 15 (181)**

**Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Ağustos 1986**


*HER ŞEY ULUSAL KONFERANSIN BAŞARISI İÇİN !*

# TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN PARLAMENTO ARA SEÇİMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMASI

28 Eylül Pazar günü parlamento ara seçimleri yapılacak. ANAP hükümeti 12 Eylül rejiminin kendisine sağladığı olanakları kullanarak bu seçimlerin, antidemokratik ve eşitsiz koşullarda geçmesi için gerekli önlemleri alıyor. Çünkü ANAP demokratik koşullarda yapılacak ve yolsuzluğa başvurma olanağı bulamayacağı bir seçimde hiçbir başarı elde edemez.

ANAP hükümetinin amacı ara seçimlerde oylarını korumak, genel seçimlere kadar zaman kazanmak ve bu sürede ABD emperyalizminin ve işbirlikçi tekellerin kendisinden beklediği barış ve halk düşmanı yeni adımları atmaktır.

ANAP hükümeti:

– ABD'nin topraklarımıza yeni nükleer ve kimyasal silahlar yerleştirmesine izin vermeye, sosyalist ülkelerle ilişkileri tehlikeli şekilde gerginleştirmeye,

– IMF'nin ve işbirlikçi holdinglerin isteği doğrultusunda yüksek çaplı yeni bir devalüasyon ve bir dizi zam yapmaya, KİT'leri yabancı ve yerli tekellere devretmeye,

– Evren'in, ordu üst yönetiminin, Milli Güvenlik Kurulu'nun istekleri doğrultusunda Türk Ceza Yasası'nın 141, 142, 146 ve 163. maddelerini daha da ağırlaştırmaya hazırlanmaktadır.

ANAP hükümeti seçimlerde her türlü baskı ve yolsuzluğa başvurmaya, oy avcılığı için radyo ve televizyonu, devletin ve ANAP'lı belediyelerin kasasını kullanmaya hazırlanırken, iktidarın akıl hocaları da, daha şimdiden, ANAP'ın oy oranı düşse bile seçim sonuçlarını bir ANAP zaferi gibi göstermenin yollarını planlıyor.

*Arkası 8. sayfada*

**"TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, geçtiğimiz günlerde TKP 1986 Ulusal Konferansı'nın hazırlıklarıyla ilgili olarak bir grup yoldaşla bir toplantı yaptı. Kutlu yoldaşın bu toplantıyı açarken yaptığı konuşmayı 5. sayfamızda bulacaksınız."**

## Ara seçimlere gidilirken

*Ara seçimler, ister istemez muhalefet partilerinin ülke sorunlarının çözümü yoluna ilişkin görüşlerinin bir ölçüde daha netleşmesini getirecektir.*

*Seçimler, yığın örgütlerinin ve aydınlarımızın bu konulardaki görüşlerini geliştirme çabalarını da hızlandıracaktır.*

*ANAP'ın seçim kampanyasının motifleri şimdiden bellidir. Bu parti ülkenin, halkın, tüm insanlığın çıkarlarıyla ilgili sorunları alabildiğine bayağılaştıracak, özünü saptıracak, ulusal ve sosyal demagojiye olağanüstü hız verecek, yapay dış sorunlar yaratarak halkı oyalamaya çalışacaktır.*

*ANAP'a benzer yöntemlerle yanıt vermek, onunla "dış Türklerin çıkarlarını savunma" yarışına girmek ya da seçim kampanyasını "52 milyonluk Jaguar" gibi sudan konularla sınırlamak; yenilginin baştan kabul edilmesi olacaktır. Muhalefet partileri halkın boş vaadlere değil, somut ve gerçekçi programlara ihtiyacı olduğunu biliyor. Bu ihtiyaca ne kadar yanıt verilirse, halkta durumun değişebileceğine olan inanç ve umut o kadar güçlenecek, halk o kadar cesaretle mücadele edecektir.*

*Ara seçimler süreci, TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı için de bir sınav olacaktır. Partinin öne sürdüğü demokratik alternatifin, halkın ihtiyaçlarına ne ölçüde yanıt verebileceğini, demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasına ne ölçüde elverişli olduğunu daha iyi ölçebileceğiz.*

*Arkası 9. sayfada*

## TKP MK'nin bildirisi:

# ABD NÜKLEER SİLAH DEPOLARINA İZİN VERİLMEMELİDİR !

ABD yönetiminin ülkemizde 30'u İncirlik hava üssünde olmak üzere, Mürted, Eskişehir, Erhaç ve Balıkesir'deki hava üslerinde toplam 54 nükleer depolama istasyonu kuracağı açıklandı.

Söz konusu olan, nükleer silahlarla bunları atacak olan uçakların yeraltında birarada konumlandırılmasından oluşan ve adına "çabuk mukabele sistemi" denilen saldırı sisteminin geliştirilmesidir.

Türkiye, bugün, NATO'nun 16 ülkesi içinde toprakları üzerinde bulunan 489 nükleer başlıkla dördüncü, 22 nükleer altyapı tesisiyle 6. sırada bulunmaktadır. Şimdi bu yeni nükleer istasyonların gerçekleşmesi ile topraklarımızdaki Amerikan üslerinde bulunan Amerikan nükleer silahlarının sayısı daha da artacaktır. Ülkemizin her an, iradesi dışında, Amerikan çıkarları uğruna nükleer bir savaşa sürüklenmesi tehlikesi daha da tırmanacaktır.

Evren-Özal yönetimi, bu durum karşısında, halkı oyalamaya, zaman kazanmaya, atılacak olan adımlara onay verdiğini halktan gizlemeye ve kamuoyunu yatıştırmaya çabalıyor.

Oysa ülkemizin karşı karşıya bulunduğu bu durumun oyalanmaya, zaman geçirmeye tahammülü yoktur. Nükleer silah, güvenlik değil, yıkım, yokolma tehlikesi demektir. Amerikan nükleer silahlarına kesinlikle ihtiyacımız yoktur. Üstelik, ABD yönetiminin ülkemizi nükleer tutsağı durumuna getirmek için kullandığı "Sovyet tehdidi" iddiası da her türlü dayanaktan yoksundur.

Komşumuz Sovyetler Birliği, Türkiye'ye ve tüm NATO ülkelerine nükleer silahları karşılıklı azaltmayı, 21. yüzyıla

*Arkası 8. sayfada*

# BULGARİSTAN'A KARŞI DÜŞMANLIĞI KÖRÜKLEYENLER NEYİN PEŞİNDE ?

Türkiye Komünist Partisi, son günlerde doğrudan doğruya Özal hükümetinin teşvik ettiği ve bizzat yürüttüğü anti-Bulgar kampanya sonucu, Türk-Bulgar ilişkilerinde ciddi bir gerginliğin ortaya çıkma olasılığından derin bir kaygı duymaktadır.

ANAP hükümeti ara seçimler eşiğinde, halkın muhalefetini ve muhtemel bir seçim yenilgisini önlemenin aracı olarak Türkiye'nin komşu Bulgaristan'la ilişkilerini gerginleştirmeyi seçmiştir. Hükümet gerek iki ülke arasında karşılıklı yarar sağlayan eşit haklı ekonomik ilişkilerin geleceğini ve gerekse Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile barış içinde yanyana yaşama, iyi komşuluk, içişlerine karşılıklı karışmama ilkelerini, yaklaşan seçimlerde biraz fazla oy kazanma hesabıyla, hiçe saymaktadır. ANAP hükümetinin anti-Bulgar kampanyayı

*Arkası 8. sayfada*

# Kardeş partilerin kongreleri

TKP MK adına bir delegasyon, Moğolistan Devrimci Halk Partisi'nin 28 Mayıs 1986'da Ulan Bator'da başlayan 19. Kongresi'ne katıldı. Kongre, 7. Beş Yıllık Plan döneminin sonuçlarını gözden geçirdi, 1986-1990 dönemi için ülkenin ekonomik ve sosyal gelişmesinin ana doğrultularını ele aldı.

25 Haziran 1986'da Belgrad'da başlayan Yugoslavya Komünistler Birliği'nin 13. Kongresi, Yugoslavya'nın ekonomik gelişmesini, toplumsal ve politik yaşamdaki durumu ve partinin önünde duran ivedi sorunları ele aldı. TKP MK adına bir delegasyon kongreyi selamladı.

Polonya'da İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en çetin dönemde partinin faaliyetini gözden geçiren Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin 10. Kongresi ise, 29 Haziran 1986'da Varşova'da başladı. Kongre, yeni parti programını ve kongre tezlerini tartışıp karara bağladı. Polonya'daki sosyalist kuruculuğun uzun erimli görevlerini ve partinin 1986-1990 dönemi için sosyal-ekonomik hedeflerini belirledi. SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov yoldaşın SBKP delegasyonuna başkanlık ettiği bu kongrede, TKP MK adına bir delegasyon da hazır bulundu.

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, kardeş partilerin kongrelerini birer mesajla selamladı.

## Le Duan'ı yitirdik

**Vietnam'da devrimci savaşın önderlerinden, Fransız sömürgeciliğine ve ABD emperyalizmine karşı savaşın kahramanlarından Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Le Duan yoldaş 11 Temmuz 1986'da aramızdan ayrıldı. Sömürgecilerin zindanlarında da direnişin bir simgesi olan Le Duan yoldaş, Ho Şi Minh'in öğrencisi ve en yakın kavga arkadaşıydı.**

**TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu, Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne gönderdiği başsağlığı mesajında Le Duan yoldaşı "Sovyetler Birliği'nin sadık bir dostu Marksizm-Leninizmin ve proleter enternasyonalizminin kararlı bir savunucusu" olarak andı.**

## Siirt ve Batman'da dağıtılan bildiriden

Sol Birlik partileri ile T.K.K. Kurtuluş ve KUK (SE) örgütlerinin, "idam ve işkencelere, Kürt halkı üzerindeki baskılara son! Zindanlar boşalsın, koşulsuz genel politik af!" belgisi altında gerçekleştirdikleri kampanyayı desteklemek amacıyla, Temmuz ayı başında Siirt ve Batman'da bir bildiri dağıtıldı. Bildirinin giriş bölümünde kampanya hakkında bilgi verildikten sonra şöyle deniyor: "Bizler, Türkiye Komünist Partisi'nin Siirt'li taraftarları olarak, TİP, KÖİP, TKP, TKEP, TKSP, TSİP, TKK Kurtuluş ve KUK(SE) örgütlerinin bu kampanyasına vargücümüzle katılıyoruz.

Sözkonusu kampanyayı başlatan örgütlerin yayınladıkları merkezi bildiriden de geniş ölçüde yararlanılarak kaleme alınmış olan bildiride, diktatörlüğün Siirt ve Batman özelindeki baskı ve terörüne de canlı örnekler veriliyor. Batman'da nükleer silah taşıyan Amerikan uçakları için havaalanı yapılmasının doğurduğu tehlikeler sergileniyor. Bildirinin son bölümünde özetle şöyle deniyor: "Ulusal demokratik hakları hiçbir zaman tanınmamış, dilini bile konuşması yasak olan Kürt halkı, toprağı üzerinde vatansız millet gibidir. Faşist diktatörlüğün Türkiye Kürdistanı'ndaki bunca baskı, terör ve cinayetlerinin nedeni, Kürt halkının varlığını ve ulusal demokratik haklarını tanımamakta direnmesidir. Bu durdurulmalıdır. Kürt halkını ezen, ona karşı katliamlar düzenleyen, onun varlığını tanımayan, ulusal demokratik haklarını güvence altına almayan bir rejim demokrasi olamaz. Türkiye Kürdistanı'nda sıkıyönetim ve olağanüstü hal uygulamaları kaldırılmalı, terör derhal durdurulmalıdır. Kürt halkının varlığı tanınmalıdır. Unutmamalıyız. Kürt halkına karşı barbarca davranan terörist, bölücü, ve halk düşmanı Evren-Özal diktatörlüğü, Türk halkının da düşmanıdır. Kürt ve Türk halkları arasındaki dayanışmayı güçlendirmek, ortak savaşımı yükseltmek gerekiyor. Birleşirsek kazanacağız."

Bildiri, bölgedeki tüm ilerici, yurtsever, devrimcilere, yapılan, 8 örgütün ortak kampanyasını yayma ve güçlendirme, ortak hedeflere birlikte vurma ve bölgede, sol güçler dışındaki tutarlı demokrat unsurlarla diyalog ve işbirliğini geliştirme çağrısı ile sona eriyor.

## Gençlerin bildirisi: SİA feshedilmeli!

Öğrenim dönemi sona ererken, İstanbul'un çeşitli bögelerinde, ilerici gençler "SİA anlaşması feshedilmelidir" başlıklı bir bildiri dağıttılar. Bildiride, SİA'nın cunta tarafından onaylanmasından sonra, Amerika'nın Türkiye'de hızla artan askeri varlığına ve bunun Türkiye ile, bölge ve dünya barışı açısından taşıdığı tehlikelere işaret edildikten sonra şöyle deniyor: "Arkadaşlar, bu ulus ve barış düşmanı politikaların biz gençliğe getirdiklerini ise çok iyi biliyoruz. Çünkü on işsizden altısı biziz. Okumak için artan miktarda harç istenen, yurtlardan atılan, yurda alınmadığı için okulunu bırakmak zorunda kalan biziz. Kışlada dayak ve küfür, köyde yalıtlanmışlıkla yüz yüze kalan biziz. Yozlaşma batağına itilmek, şovenizm, uyuşturucu ve pornografi ile uyutulmak istenen biziz. Ve kuşkusuz olası bir savaşın ilk kurbanları da gençlik olacaktır!"

Amerikan emperyalizmine karşı savaşılmadan ve onun dümen suyundan ayrılmayan faşist rejim yıkılmadan demokrasinin kazanılamayacağının vurgulandığı bildiri şöyle sona eriyor: "SİA anlaşması feshedilmeli, üsler kapatılmalıdır. Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve faşist diktatörlük. Yaşasın gençliğin antiemperyalist, antifaşist birliği! İLERİ".

## İsmet Demirci yoldaş mücadelemizde yaşayacak

Herkesin sevdiği, saydığı genç bir insan. Beş yıldır parti üyesi. Yüksek sorumluluk duygusu, girişkenlik, yaratıcılık, dikkat ve cesaret, yeniliğe büyük bir ilgi, öğrenmeye ve öğrendiklerini çevreyle paylaşmada sonsuz çaba ve beceri, en ağır koşullarda, hasta yatağında bile göreve bağlılık halkına bağlılıkta tarif edilemez duygular...

Bu, İsmet Demirci yoldaştır. Yakalandığı amansız hastalık onu genç yaşında aramızdan ayırdı. Ama 12 Eylül koşullarında, partinin en zorlu, en dikkat isteyen işlerini üstlenen bu yiğit yoldaş herşeyiyle aramızda.

İsmet Demirci yoldaşı, beraber çalıştığı pek çok yoldaş gerçek adıyla bilmezdi. Ama onun gülümseyen yüzü, zorluklar karşısında boyun eğmeyen tutumu, güvenli hali, her tanıştığı insana büyük güç kattı. Hem okuyan, hem de çalışan İsmet Demirci yoldaş, partinin verdiği her görevi büyük bir özveri ile üstlendi. Onun, partimizin bölgemizde uğradığı kayıplardan sonra toparlanarak atağa geçmesinde, 5. Kongre ve sonrası çalışmalarda ve özellikle TKP MK 5. Plenum sonrasındaki çalışmalarımızda katkısı büyüktür. Onun, işçi sınıfına, komünizm davasına ve partimize olan bağlılığı bir an olsun zayıflamadı. Hepimiz için inanç ve güç kaynağı oldu. Partiye her zaman yüreği açık davrandı, örnek oldu.

İsmet Demirci yoldaş, yoldaşlarımızın gözünde senin gözlerin görülüyor. Kentlerin sokaklarında seninle birlikte yürünüyor. Günü gelecek, halkımız seni gerçek adınla da tanıyacak.

Başımız sağolsun. Mücadelemiz güçlensin. Saflarımız yeni Demirci yoldaşlarla dolsun!

## Mezar taşlarından korkuyorlar

*Işığın Kaynağı/İzmir*

1 Nisan 1977 tarihinde İzmir'de faşistler tarafından katledilen Lastik-İş sendikasının yiğit neferlerinden Avni Ece yoldaşın 16 Haziran 1986 günü ziyaretine gelen, mezan çiçekle donatan gençler, polis tarafından gözaltına alındılar. Daha sonra 23 Haziran tarihinde sivil polisler tarafından mezar taşlan sökülüp götürüldü.

## SBKP 27.Kongresi sonrasında Sovyetler Birliği

# ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ TOPLUMU

●S.ÖZGÖREN

Atılım ve öteki parti organları Sovyetler Birliği Komünist Partisi 27. Kongre hazırlıklarını ve Kongreyi geniş olarak tanıttı. Üzerinden 5 ay geçiyor. Şimdi durum nedir? 27. Kongre'yle birlikte alevlenen kıvılcım söndü gitti mi? Kongrede kabul edilen belgeler, yapılan konuşmalar dosyalanıp raflara kaldırıldı ve tarihe mi karışıverdi?

Ekonomiden başlayalım. Sovyetler Birliği'nde kapitalizm dünyasına özgü işsizlik, açlık, enflasyon vb. sorunlar yoktur. Ancak bu SSCB'de hiçbir önemli ekonomik sorun olmadığı anlamına gelmiyor. Tersine SBKP, ekonomik sorunların, sosyal, politik ve ideolojik tüm sorunların temelinde yeraldığını belirtiyor. Güçlü bir ekonomi, birincisi, en yüksek refah düzeyi demek olan komünist toplumu kurmak için zorunludur. İkincisi, Lenin'de işaret ettiği gibi, sosyalizmin kapitalizme karşı kazanacağı belirleyici zafer ekonomi alanında olacaktır.

Kongre ekonomik alanda en başta daha iyi, daha disiplinli çalışma, varolan olanaklarla elde edilen sonucun maksimum düzeye çıkartılması görevini koymuştu. Sovyet hükümetinin 1986 yılının ilk aylarında, geçen yılın aynı dönemine oranla çeşitli üretim dallarında ve tek tek cumhuriyetlerde durum üzerine verdiği bilgiler hemen her alanda büyük ilerlemeler olduğunu gösteriyor. En başta genel ürün hacmi ve emek üretkenliği geçen yıla göre yaklaşık % 7 artmıştır. Bunun hiç de küçümsenmeyecek bir başarı olduğu ortadadır.

Sovyet emekçileri kapitalist ülkeler emekçilerinin sahip olmadığı pek çok hakka sahipler. En başta çalışma hakları güvence altında. Çalışma ve dinlenme koşulları kapitalizmle karşılaştırılmayacak ölçüde işçiler yararına. Ücretler yalnızca temel gereksinimleri karşılamakla kalmıyor, sosyal ve kültürel gereksinimler için de yeterli bir kaynak oluşturuyor. Ancak varolanla yetinmek sosyalizme göre değildir. Sosyalizmde eleştiri ve gelişme zorunludur. Örneğin, 27. Kongre'de de vurgulandığı gibi, bugün Sovyet toplumunun önünde şöyle bir sorun, bir başka deyişle görev duruyor: Üretilen her şeyin kalite düzeyini yükseltmek. Bu en başta geniş halk tüketim mallarını, hafif sanayi ürünlerini ilgilendiriyor. Geçenlerde Sovyet hükümetinin yayınladığı kararname bu konuda yapılması gerekenleri geniş olarak açıkladı, konunun önemine dikkat çekti. Sovyet halkı daha kaliteli elbise, ayakkabı, daha iyi teyp, televizyon daha konforlu konut gereksinimi ileri sürüyor ve şunu belirtiyor: "Bu ve bu tür gereksinimlerin karşılanması bize, bizim kendi emeğimize bağlıdır."

### Sürekli gelişme

Sovyet emekçisinin istemleri kapitalist ülke emekçisinin istemlerinden farklıdır. O pek çok orta dereceli kapitalist ülkelerde olduğu gibi ayakkabısı, televizyonu, evi olmadığından yakınmamakta, bunların, artık nitel olarak yetersiz olduğunu öne sürmektedir. Ama gelişmiş kapitalist ülkelerde emekçilere dayatılan "tüketim" toplumuna özgü istemler de değildir bunlar. Eğer "sosyalizmde öyle bir an gelir ki, halkın sosyal ve kültürel gereksinimlerinin tümü çözülür" diye düşünenler varsa, bunlar sosyalizmi gerçek anlamda bilmiyorlar demektir. Sosyalizm gelişme demektir. Bu ise durmadan yeni, ama bir öncesinden nitel olarak farklı sorunlarla savaşmak, "refah" denilen kavramın içeriğini sürekli genişletmek demektir.

27. Kongre belgelerinde de işaret edildiği gibi hem sosyalizmle komünizmi birbirinden bir bıçak darbesiyle ayırmak, hem de bugünün gelişmiş Sovyet sosyalist toplumunu artık komünist saymak yanlıştır. Sosyalizmin yasası "herkesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre." Bugün Sovyet toplumunun dikkat merkezinde yeralan bir başka konu da bu ilkenin her düzeyde doğru biçimde uygulan-

*Arkası 9. sayfada*

# İspanya İç Savaşı'nın 50. Yılı

18 Temmuz 1936'da, genç İspanya Cumhuriyeti'nde, başını militarist generallerin çektiği faşist generaller, halkın oylarıyla işbaşına getirdiği Halk Cephesi hükümetine karşı, karşı-devrimci bir ayaklanma başlattılar. Bu, aynı zamanda üç yıl sürecek kanlı bir iç savaşın da başlangıcıydı. Komünistler, sosyalistler ve öteki cumhuriyetçilerden oluşan Halk Cephesi hükümetine karşı bu ayaklanmayı örgütleyen İspanyol mali oligarşisinin ardında, Hitler Almanyası ile Mussolini İtalya'sı vardı.

18 Temmuz günü, İspanya Komünist Partisi adına radyolardan seslenen Dolores İbaruri'nin "Diz çöküp yaşamaktansa, ölmek iyidir. Non Passaran -Geçemezler!" çağrısı üzerine, Madrid'de ve öteki belli başlı kentlerde halk sokaklara döküldü. Halkın, daha 1933 yılında İKP'nin öncülüğünde kurulmuş olan ünlü Beşinci Alayı örnek alarak gönüllü silahlı birlikler oluşturmaya başlaması ve ordu içinde Cumhuriyet'e bağlı unsurların varlığı, faşistlerin tek bir darbede yönetimi ele geçirmesini önledi.

Ama kırsal bölgeleri ele geçiren Frankocu birlikler, Hitler'in ve Mussolini'nin gönderdiği 400 bin kişilik seçme birliklerin, binlerce savaş uçağı ve tankın desteğinde Madrid üzerine saldırıya geçtiler. Bunun üzerine Halk Cephesi hükümeti bir yandan gönüllü halk birliklerini merkezi bir komutanlık altında birleştirirken, bir yandan da, Sovyetler Birliği'nden askeri danışman ve silah istenmesini, gönüllü Enternasyonal Tugay'ların oluşturulmasını kararlaştırdı. 52 ülkeden komünistler ve öteki antifaşistler, İspanyol cumhuriyetçilerinin yanında faşistlere karşı savaşmaya koştu. Belirleyici cephelerde yiğitçe çarpışırken 22 bini can verdi. Sovyetler Birliği, 2 bin askeri ve teknik danışmanın yanısıra, savaş uçakları, tanklar, yiyecek ve silah gönderdi.

Bu arada, faşistlere karşı direniş sırasında İspanya Komünist Partisi'nin o dönemdeki genel sekreteri Jose Diaz'ın deyişiyle, "basit bir seçim koalisyonundan, bir taktik adımdan, devrimci dönüşümlerin stratejik bir aracı haline dönüşen" Halk Cephesi hükümetinin yönetimi altında köklü demokratik dönüşümlere girişildi. Bu yıllar, İspanya'nın yaşadığı en demokratik dönem oldu.

Ne ki, İspanyol cumhuriyetçilerinin yiğitçe dövüşmesine karşın, bir dünya savaşının provasını yapmakta olan Alman ve İtalyan faşistlerinin desteğindeki Frankocular üstün geldi. Cumhuriyetin yenilgisinde, İngiliz ve Fransız hükümetlerinin karaünlü "karışmama" polltikası, Amerikan tekellerinin Frankoculara verdiği mali destek, Vatikan'ın cumhuriyetçilere karşı yürüttüğü azgın ideolojik saldırı da önemli rol oynadı.

*Arkası 8. sayfada*

## kısa haberler...

■ Şili'de 2 ve 3 Temmuz günlerinde tüm ülke çapında gerçekleştirilen genel grevden sonra "Asamblea de la Civilidad" adındaki geniş muhalefet cephesinin 17 yöneticisi Pinochet'in polisince tutuklandı.

Ama, "Asamblea"yı oluşturan tüm muhalefet partilerinin, sendika, meslek kuruluşu, kadın ve öğrenci örgütlerinin, aydın, esnaf ve kamyoncular derneklerinin temsilcileri Santiago'da olağanüstü toplanarak 17 kişilik yeni bir yönetim seçtiler.

Öte yandan Şili Kamyon Sahipleri Dernekleri Federasyonu, geniş muhalefet cephesinin 17 tutuklu yöneticisi arasında bulunan Federasyon Genel Başkanı Hector Mova'nın serbest bırakılması istemiyle önce başkentte, daha sonraki günlerde de Valparaiso ve Concepcion kentlerinde süresiz greve başladı. Katolik kilisesi yönetiminde yapılan açıklamada ise "Pinochet'e onun kanlı rejimine karşı her türlü direniş meşru ve kutsaldır" denildi.

Bu ortamda, geniş muhalefet cephesinin yeni yönetimi 25 Temmuz tarihini "Ulusal direniş günü" ilan etti.

■ Güney Afrika İşçi Sendikaları Kongresi'nin çağrısı üzerine ülkenin altın, elmas ve kömür madenlerinde, çoğunluğunu zencilerin oluşturduğu işçiler, Temmuz ayı ortasında bir hafta boyunca aşamalı grev uyguladılar. Grevciler,ırkçı rejimin polisince tutuklanan 920 sendikacının serbest bırakılmasını ve olağanüstü hal uygulamasına derhal son verilmesini istediler. Sendikal konfederasyon isteklerinin ay sonuna kadar yerine getirilmediği halde tüm ülke çapında süresiz genel greve gidileceğini açıkladılar.

# Parola: Birlik ve mücadele

● Ayşe ÇİMEN

Son 6 aylık dönemde 5 bini aşkın işçiyi ilgilendiren 89 işyerindeki toplu sözleşmeler, Kamu İşveren Sendikaları'nın ilke kararları doğrultusunda, Yüksek Hakem Kurulu tarafından sonuçlandırılmış bulunuyor. Hükümet ve büyük patronlardan oluşan işçi düşmanı cephe, toplu sözleşmelerde uyuşmazlıkların grev sonucunu doğurmaması için her türlü yöntemi deniyor. Greve çıkılan yerlerde mahkeme kararıyla grevler durduruluyor. Adana SASA Suni Estetik ve Elyaf Sanayi işyerinde olduğu gibi grev kararının karşısına patron lokavtla çıkıyor ya da İzmit' teki İGSAŞ işyerinde olduğu gibi, işçilerin grev gömleği giyeceği gün, YHK'nun bir oldu bittisiyle sendikadan habersiz toplu sözleşmeyi imzaladığı öğreniliyor. Kısacası, toplu sözleşmeler işçilerin ekonomik, sosyal hiçbir hakkının tanınmadığı, yasalarla kuşa döndürülmüş grev hakkının bile kullandırılmadığı bir Ali Cengiz oyununa dönüşüyor. Birçok kamu işyerinde de benzer durumların ortaya çıkmasına karşın, ne yazık ki henüz Türk-İş yönetimi, 30 Nisan Başkanlar Kurulu toplantısında aldığı "toplu iş sözleşmelerinden herhangi birinde uyuşmazlık çıkarsa, tümünde sözleşme imzalanmayacağı" yolundaki kararı, hükümet ve patronlar üzerinde Türk-İş'in toplu baskı yapma olanağını kullanma kararını, Türk-İş içinde birliği ve dayanışmayı da güçlendirecek böylesi önemli bir kararı henüz uygulamaya sokmuş değil.

Ancak işçileri, işçi ailelerini iki yıl daha açlık ücretleriyle kısıtlı sosyal haklarla, güvencesiz bir çalışma yaşamıyla boğuşmaya mahkum eden toplu sözleşmeler ve yaptırılmayan grevler işçiler arasında derin bir huzursuzluğun kaynağı durumunda. Bu durum Temmuz ayı içinde Türk-İş Genel Başkanı'na yeni bir açıklama yapmaya itti. Yılmaz, toplu sözleşmelerin enflasyon tehdidi ve hükümet müdahalesi altında imzalandığını belirterek, zaman geçirilmeden alınması gereken önlemleri sıraladı. Bunlar arasında; demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işletilir hale getirilmesi, anayasa dahil olmak üzere sendikalar, toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasalarında değişiklik yapılması, sendikalar üzerinde politik denetimin kaldırılması gibi politik talepler var. İşçi sınıfının ekonomik, politik tüm taleplerinin savunulacağı yer ise eylem alanıdır.

Türk-İş, Ağustos ve Eylül aylarında ara seçim yapılacak illerden Manisa, Samsun, Zonguldak ve Gaziantep'de yürüyüş ve miting yapma kararı almış bulunuyor. Aynı zamanda Türk-İş yöneticileri, yaptıkları açıklamalarla, işçileri ANAP'a oy vermemeye çağırıyorlar. Türk-İş'e bağlı sendikalar da geniş bir hareketlilik içine girmiş bulunuyor. Yol-İş sendikasının Başkanlar Kurulu toplantısına sunulan raporda, yaklaşan ara seçimlere dikkat çekilerek, işçilerin ve tüm çalışanların "üretici, tüketici ve seçmen olarak güçlerini değerlendirmek zorunda oldukları" belirtiliyor ve "zamanı ve zemini iyi ayarlanarak ve hazırlanılarak bir genel grev gündemimize gelebilir" deniyor. İzmir ve Eskişehir mitinglerinin açtığı yoldan işçiler yeniden, daha güçlü ve diğer sendikalardan işçileri, tüm çalışanları, işçi dostlarını kapsayacak genişlikte yürümek istiyor.

İşçi sınıfının diktatörlük rejimine, onun hükümetine, tekellere karşı parolası birlik ve mücadeledir. Ara seçimler sırasında yapılacak olan miting, yürüyüş ve toplantılar, bu parolayı eylem alanında hayata geçirmek için önemli bir olanak sağlıyor. İşçiler, Türk-İş'in "ANAP'a oy yok!" çağrısını desteklemeli, ara seçimleri ANAP'ı geriletmek, demokrasi uğrundaki savaşımın olanaklarını genişletmek amacıyla değerlendirmelidir. İşçi sınıfı, eylem alanında aktifliğini artırarak, mücadele için kendinde cesaret bulamayan tüm çevrelere cesaret aşılamalıdır.

# Sendikal haklarımızı kullanmaya kararlıyız

## Erdemir'den Çeliğe Can Verenler

Kısa adı ERDEMİR olan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş., Türkiye'nin yassı mamul üreten tek demir çelik fabrikasıdır. Türkiye'nin yassı mamul gereksiniminin yaklaşık % 40 ile % 60'ını üreten Erdemir, metalurji sanayinin hammadde kaynağıdır. Patronu MESS üyesidir.

Erdemir işçilerinin bir sendikada örgütlü olarak yaptığı en son sözleşme, DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası ile, 1977 yılında oldu. 1980'de yeni bir sözleşme yapılamadan sendikal faaliyet durduruldu. 12 Eylül'le birlikte sendikal faaliyetin askıya alınmasından sonra, kazanılmış hakların büyük bir bölümü YHK tarafından gaspedildi.

Bu yıllar boyunca Erdemir üretim ve karlılık bakımından Türkiye'nin 3. büyük kuruluşu haline geldi. Üretim ve kâr 3-4 misli arttı. Bunalarşın çalışanların satın alma güçleri yarı yarıya düştü.

7 Mayıs 1983'te sendikal çalışmaların serbest bırakılması üzerine Erdemir işçisi de, sendikal hakların kullanabilmek, sendikal birliğini sağlayarak yıllardır dağ gibi birikmiş sorunlarını çözebilmek için harekete geçti.

Erdemir'de çalışan 8 bin kişiden 2500'ü hiçbir sendikaya üye olmayan ve geçmiş dönemlerde de sözleşme kapsamı dışında bırakılmış olan özel statüye sahip A personelidir. Bunun dışında kalan 5500 işçinin yaklaşık % 80'i bağımsız Otomobil-İş'te birleşti.

Otomobil-İş, Kasım 1984'te, 4 binin üzerinde üye fişi ile, yetki istemi için Çalışma Bakanlığı'na başvurdu. Bakanlık yalnızca 2871 fiş üzerinden değerlendirme yaparak, düzmece bir raporla Otomobil-İş'i yetkisiz ilan etti. Ama daha sonra, Zonguldak İş Mahkemesi' ndeki davada, bakanlığın avukatı, sendikanın 4102 fiş teslim ettiğini kabul etmek zorunda kaldı. Mahkeme, dosyayı İstanbul mahkemesi aracılığıyla bilirkişi incelemesine gönderme kararı aldı. Ama engel çıkarmak amacıyla, Zonguldak Cumhuriyet Savcısı dosyaya el koydu. Ancak sendika avukatının girişimi üzerine dosya bilirkişiye gidebildi.

Bilirkişi incelemesi sonucunda, mahkeme 3205 geçerli üye fişi ile, Otomobil-İş'in yetkili olduğuna karar verdi.

Bunun üzerine bakanlığın görevlendirdiği hukuk müşaviri, bu kez de, A personelinin işçi olduğunu, % 51 çoğunluk kapsamına alınması gerektiğini öne sürdü. Daha önce, kendi mahkemesinin vermiş olduğu A personelinin kapsam dışında bırakılması kararını görmezden gelen yargıç bakanlığın görüşü doğrultusunda davranarak, Otomobil-İş'in yeterli çoğunluğa sahip olmadığına karar verdi. Bu karar bir gün içinde yargıtayca onaylandı. Aynı gün içinde, yani 27 Haziran 1985 günü, YHK'nun onayı da alınarak ve cumhurbaşkanı, başbakan ve bakanlar kurulundan geçirilerek teşmil kararı alındı. Ama karar henüz resmi gazetede yayınlanmamıştı, bu nedenle kesintik kazanmamıştı. 28 Haziran cuma günü yargıtay kararı eline ulaşan Otomobil-İş, hafta sonu tatilinin hemen ardından, 1 Temmuz pazartesi günü yeni yetki isteminde bulundu. Bu arada, 500 yeni işçi daha örgütlenmiş, A personeli de dahil kesin çoğunluk elde edilmişti. 1 Temmuz'daki yetki istemine yasalara göre 6 gün içinde yanıt vermesi gereken bakanlık bunu yapmadı. 9 Temmuz günü ise, teşmil kararı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Ne ilginçtir ki, mahkemede A personeli işçidir diyen bakanlık, uygulamada, bu personeli teşmil dışı bırakıyordu.

Teşmilden sonra, yaklaşık 1000 işçi Otomobil-İş'ten ayrıldı. Yine de sendikanın 3500 üyesi vardı. Erdemir'in özverili, deneyimli kadroları Mayıs 1986'da başlayan yeni sözleşme için, 1985'in son aylarında yoğun bir kampanyaya giriştiler. Kısa sürede 1300 üye yazılarak, üye sayısı 4500'ün üzerine yükseltildi. Ve yeni toplu sözleşme dönemi için, 8 Mayıs'ta bakanlığa başvurudu. 6 gün içinde yanıt vermesi gereken bakanlık, bu haber kaleme alınıncaya kadar geçen 45 gün içinde hâlâ bir yanıt vermemişti.

Erdemir işçileri yıllardır sendikal haklarını kullanamıyorlar. Diktatörlük, işçilerin birliğini parçalamak, kendi seçtikleri sendikalarında örgütlenmelerini engellemek için yerel ve merkezi her gücü kullanıyor. Yine de gücü Erdemir işçisini parçalamaya yetmiyor, yetmeyecektir. Erdemir işçisi savaşkan geleneği ile, tüm saldırıları göğüsleyecek bilinç ve kararlılıktadır. Erdemir kurulduğu günden beri, faşizme, emperyalizme ve sömürüye karşı, işçi sınıfının sağlam bir kalesi olmuştur. Bundan sonra da öyle olacaktır.

**TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, geçtiğimiz günlerde TKP 1986 Ulusal Konferansı'nın hazırlıklarıyla ilgili olarak bir grup yoldaşta bir toplantı yaptı. Aşağıda Kutlu yoldaşın bu toplantıyı açarken yaptığı konuşmadan bir bölüm bulacaksınız.**

# ULUSAL KONFERANSIMIZA HAZIRLANIRKEN DİKKATE ALMAMIZ GEREKENLER

Sevgili yoldaşlar,

Partimizin tarihinde çok önemli bir dönemeci hep beraber aştık. Partimize saldırı ile başlayan o zor, kahırlı, acılı dönemi geride bıraktık. Hiç kuşku duymuyorum ki, bu dönem parti tarihimizin onurlu bir sayfası olacaktır. Başarıda hepimizin eşit ölçüde payı var. Düşmanlarımızın en insafsız saldırılarına hep birlikte göğüs gerdik. İşkence masasının, politik göçmenlik yaşamının, bağ kopukluklarının ülke dışında uzun yıllar yaşama durumunun, illegal çalışmanın ağır sorunlarına boyun eğmeyen, davasına, partisine inancı milim sarsılmayan, zor dönemlerde parti yönetimi ile kenetlenmesini bilen tüm üyelerimizin ve kendi birliğini koruyup pekiştiren, soğukkanlılığını yitirmeyen parti yönetiminin ortak eseridir bu. Ve elbette bu sonuçta kardeş partilerin enternasyonalist desteğinin yeri son derece önemlidir.

Partimiz, gururla söyleyebiliriz ki, bu zor dönemi "baş düşmanla mücadeleye ara vermeden varlığını ve birliğini korumasını bilen bir parti" olduğunu inkar edilmez biçimde ortaya koyarak kapattı.

"Demokratik Türkiye, daha güçlü TKP" belgimiz bu dönemin kapandığının ve partimizin yeni bir döneme girdiğinin göstergesi oldu.

### İçinde bulunduğumuz yeni dönem

Kapanan zorluklar değildir. Zorluk komünistlerin önünde hep olacak. Devrimden önce de, devrimden sonra da. Kapanan partimizin saldırı sonrası toparlanma dönemidir. Yeni dönem TKP'nin güçlenme dönemidir. 5. Kongre toparlanma dönemini güçlenme dönemine bağlayan güçlü bir halka oldu. MK Plenumları ve 65. kuruluş yıldönümü kampanyası gelişmeyi hızlandırıcı bir rol oynadılar.

Bir komünist partisinin yaşamındaki evreler birbirinden bıçakla ayrılır gibi ayrılamaz. Toparlanırken bir yandan da güç topluyor, güçlenme yoluna giriyorduk. Şimdi güçlenme döneminde toparlanmayı da daha üst düzeye çıkarmış oluyoruz. Bu nedenle şimdi geçen dönemin dersleri, başarılı yöntemleri bize ışık tutuyor. Ulusal Konferans Tezlerinde bunu göreceksiniz.

Kazandığımız şey henüz bir meydan savaşı değil, benzetme yapmak gerekirse belki küçük bir tepedir. Ama bu tepenin stratejik bir tepe olduğundan kuşku duymamak gerekir.

Şimdi bu kazanıma dayanarak daha büyük tepeleri ele geçirme **işine** girişiyoruz. Bu iş, önceki **mücadeleye** göre, partinin moral gücü bakımından daha kolay, ama maddi bakımdan çok daha zordur. Burada bilerek önceki dönem için "mücadele", şimdiki dönem için ise "iş" kavramını kullandım. Elbette partiyi güçlendirme dönemi de çok zorlu bir mücadele dönemi olacak. Ama bu mücadeleye titiz bir kuyumcunun hesaplı bir mühendisin, usta bir işçinin iş mantığıyla yaklaşmazsak, bizi bekleyen başarı olmayacaktır.

Geçen dönem zorlu bir mücadeleyle düşmana karşı moral üstünlük kazandık. Şimdi buna dayanarak "somut iş"den sözediyoruz. Önümüze koyduğumuz "somut iş"lerde kazanacağımız her "somut sonuç" mücadele moralimizi muazzam yükseltecek, çelikleştirecektir.

Önümüzdeki meydan savaşını kazanmak için böylesi bir yüksek moral güç gereklidir. Çünkü bu meydan savaşının kazanılması, örgütsel gücümüzün eskiye oranla kat kat arttığı bir durumda bile, moral gücün çelikleşmesine bağlı olacaktır.

Burada sözünü ettiğim meydan savaşı, henüz son kesin mücadelemiz, devrimi gerçekleştirme görevi değil. Bunun koşulları henüz olgunlaşmamıştır. Kasdettiğim, demokrasinin kazanılmasının, TKP'nin ülkemizin politik yaşamında vazgeçilmez "yasal" bir ağırlığa sahip olmasını başarmaktır.

Nedir "yasal" ağırlık? Bu partimizin yasal çalışma hakkını elde etmesi mi demektir? Hem evet, hem hayır!

TKP'ye kimse biz koparıp almazsak yasal çalışma hakkını bir lütuf olarak sunmayacaktır. Biz başkalarına "TKP özgür olmalıdır" derken, onlardan iyilik dilenmiyor, demokrat olmanın gereğini yerine getirmelerini istemiş oluyoruz. Bunu kimseye dayatmıyoruz, biz herkesi yalnızca demokrasi mücadelesinde aktif yer almaya zorluyoruz. Partimize vurulan zincirleri elbette kendimiz parçalayacağız.

### Legalist hayallere yer olmamalı

Yoldaşlar,

Ne legal olmak, ne de illegal olmak kendi başına bir amaç değildir. Amaç, sınıf mücadelesinin görevlerini yerine getirebilmektir. Ülkemizde demokrasinin her zaman pamuk ipliğine bağlı olduğunu, zayıf köklere dayandığını bugün herkes kabul ediyor. Polisin ve şu ya da bu nitelikte gerici darbelerin yokedemeyeceği derinlikte, sağlam köklerimiz olmazsa yarın demokrasinin kazanıldığı koşullarda da partinin geleceği pamuk ipliğine bağlı kalır.

Şimdiki dönemde legalist hayallere karşı çok uyanık olmak gerekiyor. TKP ile uğraşmayı kendine görev edinmiş kimilerinin şimdi durup dururken "illegalite fetişizmi"nden sözetmesi ve legal sosyalist parti üzerine tartışmaları hiçbir ilgisi yokken illegal çalışma zorunluluğunun reddedilmesine yöneltmeye çalışması, bizi uyanıklığa davet eden bir sinyal olmalıdır. Yarın, "Türkiye'de illegal mücadele verilemez, bu zararlıdır" diyenlerin sayısı artarsa buna şaşmamak gerekir. Bu tür yaklaşımlar, aslında işçi sınıfına, komünistlere yeni bir psikolojik ve ideolojik saldırı denemesidir. Bu düşünceler, özünde Leninci parti anlayışına saldırıdır.

Neden? Leninci parti eşittir illegal parti demek değildir. Sorun bu kadar yüzeysel değildir. Leninci parti legal, illegal her koşulda mücadele edebilen ve esas olarak sıkı kaynaşmış, çelik disiplinli parti demektir. Baskı koşullarında da olsa, legal koşullarda da olsa, işçi sınıfına, içinde fraksiyon barındırmayan parti gereklidir. Fraksiyonların olduğu yerde örgütsel birlik olmaz, ideolojik birlik olmaz, dolayısıyla parti eylem yapamaz, öncülük işlevini yerine getiremez.

### Legal olanaklardan tam yararlanmak için

Ancak öte yandan uzun illegal mücadeleye zorlanmış komünist partilerinin sık sık düştükleri bir yanlış var. Her illegal komünist partisi legal olanaklardan yararlanmak gerektiğini bilir, gücü ve ustalığı oranında bunu yapar. Yığınların olduğu her legal örgütlenmenin içinde olur, yığınlara legal platformlardan seslenir. Politik ve ideolojik etkinlik gösterebilmek için legal örgüt biçimleri ve propaganda yaratmaya çalışır.

Ama, legal olanaklardan yararlanmak yalnız bu değildir. Böyle sanmak hata oluyor. Şu eksik bırakılıyor: Diktatörlük ya da genel baskı koşullarında, her ufak politik gelişmeyi görmek, gereken önemi vermek, bunu partinin politikasında işlemek güçlü, yığınsal ve sanki legal bir parti imişcesine bu gelişmeler karşısında tutum almak. Komünist partisi bunu yaptığı zaman otomatik olarak o tek tek ufak politik gelişmeleri o anda etkiliyemiyor, değiştiremiyor. Ama, bunu öne sürerek "madem etkimiz olmayacak, niye bu olaylara ilgi gösterelim" diye düşünmek yanlış yapmanın başlangıcı oluyor.

Yanlış oluyor, çünkü bizim önemsemediğimiz bu gelişmeleri yığınlar önemsiyor. Üstelik egemen güçler halkı şaşırtmak için bundan yararlanıyor.

Eğer komünist partisi bunları önemsemezse, ister istemez yığınların orta ve geri kesimlerinden kopuyor. Yayın organlarımız, bildirilerimiz bu kesimlere ulaşsa bile, eğer bu yayınların içeriği onları çekmiyorsa, bu kesimlerle bağ kuramayız.

Öte yandan politik gelişmeler bu tek tek ufak olayların birikimi ile şekilleniyor, bunlar daha önemli gelişmeleri ortaya çıkarıyor. Küçük gelişmeleri izlemeyen, bunları politikasında işlemeyen parti çoğu kez önemli gelişmeleri zamanında öngöremiyor, geç kalıyor.

O nedenle, legal olanaklardan en tam anlamı ile yararlanmak demek, güçlü yığınsal ve sanki gerçekte legal bir partiymişiz gibi bir politika ortaya koymak, bunu yaymak ve uygulamak demektir. Ancak bu durumda, legal bütün olanaklardan yararlanan parti örgüt ve üyeleri, en geniş yığınlarla sıkı bağlar kurmayı başarabilirler.

### Devrimci politika - reformist politika

TKP'nin yapmaya çalıştığı ve 5. Kongreden bu yana adım adım geliştirdiği de budur. Sorun, Lenin'in dediği gibi, devrimci olmayan koşullarda devrimci bir politika ortaya koyabilme sorunudur. Bu, eğer "devrimci bir politika"nın ne demek olduğunu doğru anlamışsanız, hiç de kolay bir görev değildir. Kolay değildir, çünkü devrimci politika demek, durmaksızın devrimden söz etmek, Marksizm-Leninizm ilkelerini yineleyip durmak ya da emekçilerin ekonomik ve politik haklarını savunmakla yetinmek demek değildir. Önemli olan bütün bunları geniş yığınlara maledebilecek ve yığınları "kötünün iyisini" seçmekle yetinmeye değil, durumu değiştirmeye çekecek, onları değişimin aktif gücü haline getirecek bir politika ve politik mücadele ortaya koyabilmektir. Devrimci politika, gene kimilerinin sandığı gibi, reformizmle mücadele ediyorum diye, asıl vuruşu sosyal demokrasiye yöneltmek de değildir.

Eğer bugünün belirli koşullarında, önemli görünsün ya da görünmesin, köklü olsun ya da olmasın, güncel durumun gerektirdiği demokratik reformları ortaya koymuyorsanız, bunların gerçekleştirilmesi görevine talip olmuyorsanız herkesi bu temelde işbirliğine çağırma görevini bir yana bırak-

►

mışsanız, o zaman yığınları aslında reformistlere filan değil, doğrudan egemen tutucu güçlere teslim etmiş olursunuz.

Köklü demokratik reformlar için mücadele ile reformizmin arasındaki sınır nedir? Lenin, Çarlık koşullarında demokratik Cumhuriyet istemini öne sürmek, demokratik bir reform için mücadeledir, diyordu ve ekliyordu: Ama yığınlar erki almaya yönelmişlerse ve siz "durun daha demokratik cumhuriyet gerçekleşmedi, önce onu gerçekleştirelim" diyorsanız, bu da reformizmdir. Öte yandan reformlar için mücadeleye yığınları çekmek yerine üstten blok taktiğiyle yetiniyorsanız, tabanda halk güçlerinin birliğini, farklı politik görüşlerden emekçilerin birliğini, tabanda bağlaşıklık politikasını temel almıyorsanız, yine reformist çizgiye girmişsiniz demektir. Üçüncüsü, eğer ideolojik ilkelerinizden ödün veriyorsanız, nihai amacınızı bir yana bırakıyorsanız, yine reformizme kapılandınız demektir.

### Farkımız nerede?

"TKP'nin farkını, bağımsızlığını nasıl göstereceğiz?" Bu soru zaman zaman soruluyor. Bu sorunun yanıtı hem genel, hem de her somut durum için özel düşünülmelidir. Yoksa bütün zamanlar için geçerli sihirli bir duvar yoktur.

Bir kere biz komünist olduğumuzu gizlemiyor ve sosyalizmi amaçladığımızı, mücadelemizin bu amaçla bağlı olduğunu açıklıyorsak zaten herkesten farklıyız demektir, herkesten ayrılıyoruz demektir.

Sonra biz, reformlar programını başkası ortaya koysun, biz de destekleyelim demiyor, kendimiz "bize göre çıkış yolu budur" diyerek bütünsel bir alternatif program ortaya koyuyoruz. Halk bu programda kendi sorunlarının çözüm yollarını görüyorsa, TKP'nin bu sorunların çözümüne taraf olduğunu anlayacaktır. Halk ayrıca ve en başta demokratik reformlar için en önde mücadelemizle bizi ayırdedecektir.

TKP, Barış ve Ulusal Demokrasi programında halkın ve ülkenin temel sorunları için bir çıkış yolu ortaya koyuyor ve bu çözüme ben de mücadelemle katılacağım, diyor. Eğer "TKP olmasın" diyen politik güçler çıkarsa, halkın yanıtı "Sorunların çözümünden yanaysa, TKP niçin katılmasın" olacaktır.

Dikkat edilirse sosyalizm amacı dışında ayrılık değil birlik sözkonusu. Bunun üzerinde duruyorum. Çünkü birlik halinde ya da aynı şeyin içinde değilsek zaten ayrıyızdır. Ayrı ayrı olunca, zaten "fark nerede?" sorusunun da bir anlamı olmaz. (Bu durumda geniş yığınlar senin zaten farkında değildir!) Bugün bizim sorunumuz böyle ayrılmak değil, halkın dikkat verdiği, talep ettiği birliklerin içinde olabilmektir. O nedenle politikamızı birlik ve mücadele politikası olarak tanımlıyoruz. O nedenle Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri'nde olduğu gibi, 1986 Ulusal Konferans Tezleri'nde de yığınsal halk hareketinin çeşitli kollarının sorunlarını özenle ele alıyor, yığınsal demokratik hareketlere en büyük önemi veriyoruz. Birlik politikamızı asıl burada yaşama geçirmeyi başa alıyoruz.

Öte yandan hiç endişe duymayalım ki, egemen güçler bu "görevi", yani TKP ayırımını yapmayı yeterince yerine getiriyorlar ve daha da getirecekler!

Biz demokratik reformları yukarıda belirttiğimiz gibi devrimci bir ruhta ve devrimci bir tarzda savunuyoruz. Aynı zamanda sıradan işçinin, emekçinin ateşli mücadeleci ruhuyla, derin yurtseverliği ile eylem alanındayız.

Son olarak, biz demokrasi mücadelesinde yan çizenleri, geride kalanları eleştiren tutumumuzla da farklı oluyoruz.

Özetle, herkes gibi demokrasi istiyor ve bu istemde herkesle birleşiyoruz, ama herkesten daha derin, daha geniş halkın özlediği bir demokrasi için ve herkesten daha kararlı mücadele ederek halkın gözünde herkesten ayrılıyoruz. Ve halk bizim kapitalizmin çözüm bulamadığı bütün sorunlara sosyalizmin çözüm bulacağını savunduğumuzu biliyor. Parti programımız demokrasi mücadelesinin sosyalizm için mücadeleye yükselmesinin yolunu da gösteriyor.

Marksizm-Leninizm'in arılığı, temizliği partinin bağımsızlığı, geniş halk yığınlarıyla birlikte yürüyebilmekle bağlıdır. Politikamız bizi geniş halk yığınlarına götürüyor. Temiz bir politika başka nasıl yapılabilir?

Bunları vurgulamanın bir başka nedeni de var. Dün de biz genel demokratik hedefleri dile getiriyorduk, ama dün bu hedefleri dile getirenler bizimle ve yasa dışı tutulan sol ile sınırlıydı. Son bir-iki yıl içinde yasal muhalefet partileri de demokratik istemleri savunmaya başladılar.

Örneğin bugün SHP tamamen aynı olmasa da, birçok konuda bizimle benzer istemleri dile getiriyor. Bu duruma bakıp şu sorulabilir: Acaba farkımızı göstermek için bugün bizim daha ileri istemlerde bulunmamız gerekmez mi?

Bu sol harekette en fazla düşülen yanlışlardan biri oluyor. Demokratik istemler salt dile getirilince, gerçekleşmiş olmuyor ki, bununla onları gerçekleştirecek güç birikimi sağlanmış olmuyor ki! Yığınlar bu istemlerin gerçekleşmesi için ayağa kalkmış mıdır ki, böyle düşünülüyor. Tam tersine, şimdi geniş güçlerin benzer ya da aynı istemlerde birleşmesi, demokratik bir platformun oluşması geniş yığınların mücadeleye atılması için koşulların olgunlaşması aşamasındayız. Bu durumda sırf "farkımızı göstereceğiz", "aynı şeyleri söyler durumdan kurtulacağız" gibisinden çocukça yaklaşımlarla ortaya çıkmak, güçlerin bölünmesinden başka birşey getirmez.

Diktatörlüğün politikasına bakın! Nereye yöneliyor? Bir yandan bizimle aynı demokratik istemleri savunanlara, örneğin işkencelere karşı çıkanlara "TKP'nin ağzıyla konuşuyorsunuz" diye saldırıyor. Bizi sağımızdaki demokrasi güçlerinden ayırmaya çalışıyor. Öte yandan işbirliği yaptığımız dostlarımızın "TKP'nin kuyruğuna takılmak", "TKP tarafından yutulmak" durumunda kaldığını öne sürerek, bizi öteki sol güçlerden ayırmak istiyor.

Açıktır ki, bugün, bizim için sorun ayrılıklarımızı, farklarımızı vurgulamak değil, çok çeşitli platform ve düzeylerde birlik isteğimizi içtenlikle göstermek, bunu somut işle, tutumla kanıtlamak, bunun için hiçbir ödünden, özveriden kaçınmamaktır.

### Partiye Bağlılıktan Ne Anlıyoruz?

Değerli yoldaşlar,

Bizim partimiz işçi sınıfının devrimci partisidir. Biz politik olarak barış ve demokrasi için en geniş bağlaşıklık politikası uygularken, sınıfsal olarak, ideolojik olarak ve örgütsel olarak herkesten ayrıyız. Bizim partimizin ideolojik ve örgütsel birliği, Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi temelinde sağlanmıştır. Bu işçi sınıfının güçlü silahıdır.

TKP gerçek bir partidir. Onun için en zorlu dönemde birliğini koruyabilmiştir. Gerçek parti ne demektir? Bunu kazandığımız deneyimle daha iyi kavradık. Parti bilincimiz olgunlaştı. Tezlerimizde bu ayrıntılı işleniyor. Bir konu karara bağlanmadan önce elbette farklı görüşler olacaktır. Farklı görüşlere karşı hoşgörü olmadan partide kollektif düşünce, kollektif çalışma ve gerçek disiplin olmaz. Bunu daha iyi öğrendik. Ama bu fraksiyonlara özgürlük demek değildir.

Şurası çok önemlidir ve giderek daha da önem kazanacaktır. Güncel ve etkili bir politika uygulamak, geniş bağlaşıklıklar kurmak isteyen bir komünist partisi, hele hele ideolojik sarsıntılar yaratan nesnel koşulların varlığında, ilkelere yüz kat, bin kat daha sıkı sarılmak, örgütsel birliğine yönelecek girişimlere hiçbir gedik bırakmamak, parti kadrolarının güvenini sarsacak hiçbir gevşekliğe ödün vermemek zorundadır.

Günümüzün yeni gelişmelerini, ülkemizin özelliklerini daha somut ve tam yakalamak için gerçekliğe eleştirel yaklaşacağız. Ama Marksizm-Leninizmin ilkelerini öğrenmeyi ve uygulamayı başa alacağız. Proleter enternasyonalizmi, SBKP'ye yoldaşça bağlılık, proletarya diktatörlüğüne (sözü değil, özüyle) bağlılık ve devrime inanç, işçi sınıfına güven, parti içinde temiz moral, partiye karşı açık yüreklilik, demokratik merkeziyetçilik ilkesinden ödün vermemek, somut istem, görevden yan çizmemek, dışarda partiyi her durumda savunmak, onun saygınlığını artırmaya, ona duyulan güveni pekiştirmeye çalışmak! Partiye bağlılık budur ve bu konularda parti içinde ne farklı düşünceler olabilir, ne de bu konulardaki "farklı" düşüncelere hoşgörü! Böyleleri çıkarsa, onlardan kendimizi ayırmakta milim tereddüt etmeyeceğiz. Böylelerinin yeri TKP değildir, ve gidebilecekleri yerler vardır...

### Yeni Bir Parti İçi Demokrasi Ve Disiplin Örneği

Ulusal Konferans Tezleri'nin tartışılması, politikamızı özümseme çalışmaları politikamızın Leninist temellerinin, parti yaşamının Leninci normlarının özümsenmesine yönelik olmalı, daha yüksek bir parti eylemine ve daha olgun bir parti yaşamına yol açmalıdır. Güçlenme döneminin yeni zor görevlerini ancak böyle yerine getirebiliriz. Bütün bunlarda, düşmanın partimizin güçlenme hızını kesmek, TKP'ye artan güveni sarsmak, partimizin yasal çalışma hakkına kavuşmasının yollarını tıkamak için her türlü araçla çok yönlü saldırı içinde olacağını biran için olsun unutmamak gerekiyor. Tartışma sürecinde bunları dikkate almalı ve bir kere daha ve bu kez daha da olgunlaşmış biçimde, dışımıza da örnek olacak biçimde bir parti içi demokrasi ve disiplin örneği vermeliyiz.

Tezlerimizi dışımızdaki çevrelerle tartışırken, partinin amacının salt öğretmek değil, aynı zamanda öğrenmek olduğunu hep gözönünde tutmalıyız.

Partimizi çevreleyen sempati ve güven kuşağını şimdikinden yüz kat daha fazla genişletmek konferans sürecinin temel amacıdır. Bu verimli çevre içinde örgütsel gücümüzü artıracağız. Tek sözle, tüm amacımız TKP'yi güçlendirmektir.

Şimdi, bütün bu görüşleri toparlayarak, konuşmamın başında değindiğim meydan savaşını daha tam tanımlayabilirim:

Eğer daha illegalken toplumun politik yaşamında "yasal" ağırlığı olan bir parti niteliğini kazanamazsak, başka bir deyişle yasal meşruiyetten önce toplumsal meşruiyet kazanamazsak legalite kazanamayız. Kazansak bile durumumuz olağanüstü zor olur. Bütün bunlar demokrasinin kazanılmasıyla içiçedir. Konferansımız işte bu meydan savaşına hazırlanmak olacaktır.

Daha zor bir dönemi başarıyla aşabilmiş bir parti ve onun neferleri olarak bu dönemi de kazanacağız. Konferans süreci bunun bir göstergesi olacaktır. Hepinize başarılar dilerim.

İGD üyelerinden oluşan geniş bir delegasyon, 10-14 Eylül tarihleri arasında yapılacak 12. KNE Merkez festivali (KNE-Odigidis festivali) hakkında bilgi almak üzere KNE Merkez Festival Komitesi ile bir görüşme yaptı. Son derece sıcak bir dostluk havasında geçen görüşmede, KNE festival komitesi temsilcisi, 1975 yılından beri gerçekleştirilen festivalin amacının cunta döneminde politik ve kültürel boşluğa itilen gençliğin bu ihtiyacını gidermek, gençleri anti-emperyalist, anti-faşist ruhta, doğru yola kanalize etmek olduğunu belirtti. YKP'nin

## Kısa...Kısa...

■ İnsan Hakları Derneği kuruldu. Aralarında dünyaca tanınmış mizah yazarı Aziz Nesin, TTB MK Başkanı Prof. Dr. Nusret Fişek, yazar Ali Sirmen, avukat Halit Çelenk' in de bulunduğu İnsan Hakları Derneği Genel Başkanlığı' na, ceza avukatı Nevzat Helvacı getirildi. Derneğin kuruluşuyla ilgili yapılan yazılı açıklamada, "Türkiye'de temel hak ve özgürlükler başta olmak üzere insan haklarını ve ihlallerini izleyip, saptamak ve buna karşı mücadele etmek" amacı dile getirildi. Açıklamada ayrıca şöyle denildi: "Bu derneğin kurucuları olarak ülkemizin imzaladığı uluslararası belgelerde yeralan, insanlığın özgürlük mücadelesi tarihinden, onun onurundan kaynaklanan, uygar dünyanın benimsediği çağdaş özüyle belirlenen insan haklarını toplumumuzda tüm boyutlarıyla yaşama geçirilmesi için çalışmalar yapacağız."

■ DİSK'in kurucusu, 10 yıl süreyle genel başkanı, Maden-İş sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, katledilişinin 6. yıldönümünde anılırken, diktatörlük Türkler'in katillerini beraat ettirdi. Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde süren "İstanbul MHP" davasında yargılanan, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ve İstanbul MHP sorumlusu Yılma Durak ile suikasti planlayan ve uygulayan Celal Adan, Aydın Esi, film yapımcısı Berker İnanoğlu "delil yetersizliği" gerekçesiyle beraat ettirildiler. Cinayeti gerçekleştiren Abdülsamet Karakuş ve İsmet Koçak adlı MHP'li katillere ise 36 yıl hapis cezası verildi.

# Atina mektubu

*G.M./Atina*

"toplumun değişimi" programı temelinde yıl boyunca yürütülen çalışmaların sonuçlarının festival süresince sergilendiğini anlattı.

Bu arada İGD Genel Sekreteri Alaattin Taş, KNE Merkez Konseyi Genel Sekreterliği'ne seçilen Yorgos Grapsas'ı ziyaret ederek, kendisini İGD adına kutladı. Her iki tarafın da KNE ve İGD'nin kardeşlik ve dayanışmasını dile getirmesi ile başlayan görüşmede, Türkiye ve Yunanistan'daki son politik gelişmeler ve gençliğin savaşımı üzerine karşılıklı bilgi alışverişinde bulunuldu. KNE Genel Sekreteri Grapsas, KNE'nin, İGD ve tüm Türkiye gençliği ile dayanışma içinde olduğunu ve bu dayanışmanın süreceğini belirtti. KNE ve İGD Genel Sekreterleri bundan böyle düzenli aralıklarla görüşmeler yapılmasının yararlı olacağını belirttiler.

Öte yandan Atina'nın Peristeri semtinde, Peristeri 10. Lisesi Aile ve Öğrenciler Birliği 26-27 Haziran tarihleri arasında kültür şenliği düzenledi. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Demokratlar Birliği ve Kıbrıs öğrenci gençliğinin temsilcilerinin de katıldığı toplantıda, iki gün boyunca Kıbrıs ve Türkiye için ayrılan masalarda afiş, kart ve elişleri sergilendi. Türkiye'den çeşitli görüntülerin yeraldığı resim panosuna izleyiciler büyük ilgi gösterdiler. Kültür şenliğinin ilk günü TTKDB temsilcisinin ve Kıbrıs Öğrenci Gençlik temsilcisinin yaptıkları konuşma, toplantıyı izleyenlerce coşkuyla karşılandı.

# Polis adı altındaki "paralı askerler"

*Teyro/Van*

Günümüz Türkiye'sinde polis devleti kavramı, polis kadrosunun yedek bir ordu düzeyine ulaşması, kanun ve nizam tanımamazlık yetkisiyle donatılmasıyla somut bir anlam kazanmıştır.

Bugün Van'da bilindiği kadarıyla 4875 polis bulunuyor. Maaşları, ortalama 125 bin liradan hesaplandığında 603 milyonu aşmaktadır. Halbuki Van Vergi Dairesi'nin tahsilatı bile bu meblağa ulaşmamaktadır. Hele bunun yanına diğer harcamalar (benzin, araç bakım, yakacak vs.) ve diğer güvenlik güçlerinin harcamaları katıldığında bu rakam birkaç katına yükselmektedir. Polis, Van için doyurulması güç bir dev haline gelmiştir. Hem de bu dev önüne gelenden haraç alacak kadar azgınlaşmıştır. Önceleri sadece eğlence yerlerini kapsayan haraçlar, bugün sıradan esnafa kadar yansımıştır. Vermek istemeyenler soluğu örgüt üyesi olma suçlamasıyla karakolda almakta ve halkın "paralı askerler" adını taktığı polislerin deyimiyle "okşandıktan" sonra bırakılmaktadır.

Öte yandan "sosyal konut, toplu konut yapıyoruz" diye hergün çığırtkanlıklar yapılıyor. Oysa Van'da yapılan sosyal konutların % 65'i polislere, % 10'u astsubaylara dağıtılmaktadır. % 20'si görece yüksek gelirli işçi ve memurlara ve yalnızca geri kalan % 5'i gerçekten ihtiyaç sahiplerine verilmiştir.

# Fişli, krokili "demokrasi"

*Ekim Can/Hatay*

Hatay'ın Altınözü ilçesinde halkı fişlemek için yoğun bir faaliyet var. Mahalle ve köy muhtarlıklarından, sorumlu oldukları bölgelerin yerleşim krokileri istendi. Krokilerde bölgedeki evler ve evlerin numaraları gösteriliyor.

Yine muhtarlar aracılığı ile dağıtılan anket formları aracılığı ile tüm aileler evlerinde kalan misafirlere kadar fişleniyorlar. Artık kolluk kuvvetleri, ellerinde anket formları, yerleşim krokileri aradıkları kişilerin veya ihbar edilen ailelerin kapısına kimseye başvurmadan dayanıyorlar.

*Okyanus Ötesi/Avustralya*

Avustralya Genç Sosyalistler Birliği (YSL) 5. Kongresi 6-9 Haziranda toplandı. İGD, kongrede Merkez Yönetim Kurulu üyesi Haluk Tan İpekçi tarafından temsil edildi. İpekçi kongrede yaptığı konuşmada Türkiye'nin son dönemdeki durumunu, Türkiye gençliğinin yükselen muhalefette etkili bir rol oynadığını ve savaşım geleneklerini yaşattığını söyledi. Kongre boyunca diğer ülkelerden gelen delegelerle yapılan ikili görüşmeler İGD'nin Pasifik bölgesi gençlik örgütleriyle ilişkilerini yükseltmesine yardımcı oldu.

# Devletin doğudaki eli

*S.B./Hakkari*

Hakkari'nin Şemdinli kazasında 1984 yılında bitirilen Temel Yatılı Bölge Okulu'na içinde bir tek çocuğun bile cıvıltısı işitilmeden, bir komando taburu yerleştirildi. Binanın içi militarizmin silah şakırtıları ve postal sesleri ile doldurulduğu. Okul tamamen komando taburu kışlasına dönüştürüldü.

Bölgedeki diğer okulların hali de farklı değil. Geçen ders döneminde Hakkari'nin Şemdinli, Çukurca ilçelerinde ve bağlı birçok köy okulunda eğitim yapılmadı ve okullar askeri karakol veya kışla olarak kullanıldı.

# Tehlike nereden geliyor?

*B.D./Konya*

Konya Karapınar köylülerinin, NATO üssü kurulacağı için topraklarının ellerinden alınmasına karşı gösterdiği tepkiden ve bunun TKP'nin Sesi radyosunda da yayınlanmasından sonra, bölgede bazı yeni gelişmeler oldu. Şimdi bir Yunan tehlikesinin bunu gerekli kıldığı yalanı yayılmaya başladı. Kahvelerde ve insanların yoğun olarak bulunduğu yerlerde, halkı üssün gerekliliğine inandırabilmek için MİT ve polis yoğun çaba harcıyor. Bölgede şimdi sık sık uçmaya başlayan uçaklar gösterilerek bir Türk-Yunan savaşının çıkması tehlikesi olduğu haberi yayılıyor.

## Parlamento ara seçimlerine

*Başı 1. sayfada*

Seçimlere katılma olanağına sahip olan yasal muhalefet partileri ANAP'ı yenilgiye uğratmak istiyor ve seçimlerden başarıyla çıkacaklarını açıklıyorlar.

Ara seçimlerde ANAP'ın yenilgiye uğratılması gerçekten de büyük bir zorunluluktur. Eğer bu başarılabilirse, ANAP oylarında hissedilebilir bir düşme sağlanabilirse, parlamentodaki güçler oranı değişmese bile hükümetin yeni halk düşmanı adımlar atmasını durdurmak olanaklı olabilir.

Ne ki, hiç kimse ara seçimlerde kolay bir başarı umuduna kapılmamalı ve halka kolay başarılar vadetmemelidir. Demokrasi güçlerinin görevi, elinde hiç de küçümsenmemesi gereken geniş olanaklar bulunan ANAP hükümetine karşı halkı zorlu bir savaşıma hazırlamaktır. ANAP'ı destekleyen emperyalist merkezler, işbirlikçi tekeller ve militarist generaller, halkı şaşırtmak, politik savaşıma katılmaktan alıkoymak ve muhalefet güçlerini bölmek, birbirine düşürmek için her yola başvuracaklardır.

Başarı zordur, ama olanaksız değildir. Bizce, bunun için demokrasi isteyen bütün güçlerin büyük bir sorumluluk içinde davranması gerekiyor.

TKP'ne göre, demokrasi güçlerinin seçimlerden başarıyla çıkabilmesi için:

Yasal muhalefet partileri ANAP'ın karşısına birleşik bir güç olarak çıkabilmek amacıyla, şu ya da bu yolla bir seçim anlaşması yapmaya ve sözkonusu on ilde ortak adaylar oluşturmaya çalışmalıdır.

Eski CHP oylarının ve AP oylarının parçalanmadan bu partileri şimdi temsil eden partilere yönelmesini sağlamak amacıyla, SHP ve DSP arasındaki anlamsız seçim rekabetinin bir anlaşmayla önlenmesi için çaba göstermeli ve HDP'nin DYP oylarını bölme çabaları etkisizleştirilmelidir.

Yasaklı tutulan sol güçler seçimlere katılabilen yasal muhalefetle ilgili ortak bir tutumu kararlılıkla benimsemelidir.

Eğer ANAP'ın ulusal ve sosyal demagojilerle, yozlaştırıcı yöntemlerle şaşırtmaya çalıştığı halka, yasal ve yasadışı muhalefet birlikte ciddi ve gerçekçi bir çıkış yolu gösterebilirse, halk durumda gerçekten bir değişikliğin olanaklı olduğunu daha kolay görecektir. Her parti tarafından savunulan görüşlerin asgari müşterekleri şimdiden böylesi bir alternatif programın anahatlarını ortaya koymaktadır. Sorun, bu asgari müşterekleri daha bugünden en geniş yığın eylemleri aracılığıyla ve fiili bir işbirliği içinde ya da paralel eylemlerle halka yayabilmektir.

Türk-İş yönetimi daha önce açıkladığı, seçim yapılacak illerde "Hükümete oy yok!" sloganı altında miting ve yürüyüşler düzenleme kararını yaşama geçirmek için her çabayı göstermelidir. Türk-İş bütün işçi ve emekçileri daha önce Başkanlar Kurulu'nda saptanan ve Eskişehir mitinginde açıklanan işçi istemlerini benimseyen partilere oy vermeye çağırmalıdır. Köylü örgütleri, öteki meslek kuruluşları ve gençlik örgütleri, aydınlar somut talepleriyle ağırlıklarını ortaya koymalıdır.

Basındaki demokrasi yanlısı çevreler muhalefetin ve yığın örgütlerinin sesini objektif olarak halka duyurmak için cesaretli adımlar atmalıdır.

Demokrasi güçleri böylesi sorumlu ve kararlı bir savaşım içine girebilirse, bütün olumsuz koşullara rağmen, ara seçimlerde ANAP geriletilebilir ve böylece demokrasiyi kazanma savaşımının koşulları genişletilebilir. Ara seçimlerde elde edilecek bir başarı, daha hızlı ve büyük başarıların yolunu açacaktır.

TKP, bu hiç de kolay olmayan amaca ulaşılması için elinden gelen her şeyi yapacaktır. TKP, kendi Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nı seçim kampanyası boyunca halkın ve muhalefet partilerinin tartışmasına açarak en geniş demokrasi güçlerinin birleşmesine hizmet edecektir. TKP, tüm muhalefetin Evren-Özal diktatörlüğüne karşı ulusal çıkarlardan barış ve demokrasiden yana talep ve eylemlerini ikircimsiz destekleyecek ve kendisine yöneltilecek her ciddi öneriyi dikkate alacaktır.

TKP kendisine kulak veren yurttaşları bu doğrultuda seçim kampanyasına aktif katılmaya, öteki muhalefet güçleriyle yakın işbirliği yapmaya ve ortak adaylar saptamak için muhalefeti uyarıcı bir işlev görmeye çağırıyor.

22 Temmuz 1986

**Türkiye Komünist Partisi**
**Merkez Komitesi**

## ABD nükleer silah...

*Başı 1. sayfada*

atom silahlarından arındırılmış bir dünya ile girmeyi öneriyor. Sovyetler Birliği, Birleşmiş Milletler önünde nükleer silahı ilk kullanan ülke olmayacağını açıklamıştır. Topraklarında nükleer silah bulundurmayan ülkelere karşı nükleer silah kullanmayacağını bildirmiştir. Kendisi, nükleer silah denemelerini durdurmuş, ABD'ye ve öteki nükleer güçlere nükleer denemeleri durdurma önerisi getirmiştir. Bütün bu önerileri reddeden ise, dünyayı kendisinin imparatorluk alanı, Türkiye gibi ülkeleri de bu imparatorluğun piyonları gibi gören ABD yönetimidir.

Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahlarının artması hem ulusal savunmamıza hiçbir katkı sağlamayacak, hem de komşumuz Sovyetler Birliği ile ilişkilerin gerginleşmesine yol açacaktır. Bunun kime yararı var? Ülkemiz bundan yalnızca zarar görmeyecek mi?

TKP, tüm muhalefet partilerini, Türk-İş'i ve tüm sendikaları, tüm yığın ve meslek örgütlerini, gazetecileri ve basın kuruluşlarını, tüm sağduyulu yurttaşları uyarıyor. ABD'nin ülkemizde kurmak istediği nükleer depolama istasyonlarına izin verilmemelidir. Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahlarının sökülmesi, bir daha ülkemize atom silahı yerleştirilmemesi için Savunma İşbirliği Anlaşması'nın yenilenmesini önlemekten başka çıkış yolu yoktur. Ülkemizin yurtsever, barışsever halkı, seçimlerde, ABD emperyalizmine uyduluk politikası izleyen ANAP'a oy vermeyecektir.

24 Temmuz 1986

**Türkiye Komünist Partisi**
**Merkez Komitesi**

## İspanya İç Savaşının 50. Yılı

*Başı 3. sayfada*

Bu yoldan ilerleyen faşizm, tüm dünyayı kana buladı. Ispanya'da 500 bin insan can vermişti. İç savaşın bitiminden beş ay sonra başlayan İkinci Dünya Savaşında ise 50 milyon insan öldü.

Ama Ispanya halkının gösterdiği direniş, İkinci Dünya Savaşında halkların antifaşist bilincini tutuşturan bir kıvılcım oldu. Faşist saldırganlığı altetme savaşında, halkın tüm antifaşist güçlerin birliğini sağlamada esinlendirici örnek oldu. Proleter enternasyonalizminin, uluslararası dayanışmanın şanlı bir sayfası olarak tarihe geçti.

Aradan elli yıl geçmesine karşın, emperyalizmin en azgın çevrelerinin saldırganlıklarını tırmandırdıkları günümüzde, Ispanya iç savaşı, tüm halklara öğretici deneyler, zengin dersler sunmaktadır. Ispanya iç savaşının bütün dünyada anılması, bu arada ülkemizde de ilerici yayın organlarında geniş biçimde yer bulması bunun bir kanıtıdır.

## Bulgaristan'a karşı düşmanlığı körükleyenler

*Başı 1. sayfada*

kışkırtmasının hedeflerinden birisi, kendisine karşı çıkan güçleri şovenizmle şaşırtmak, oyalamak ve etkisizleştirmektir. Bu amaçla tırmandırılan kampanyanın boyutları, her sağduyulu insanda haklı bir tedirginlik ve öfke yaratıyor. Basında, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile ticari ilişkileri baltalamaktan, Bulgar yurttaşlarını "rehin" almaktan, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti toprakları üzerinde terörist "operasyonlar"a başvurmaktan, ve hatta bu komşu sosyalist ülkeye karşı "harp" açmaktan söz eden yazılar, Özal hükümetinin bilgisi, kışkırtması ve desteği altında yazılmaktadır. Türk Ceza Yasası'na göre suç olan bu tür savaş kışkırtıcısı yazılar karşısında hükümet susmaktadır. Oy avcılığı uğruna ülkemizin güvenliğini ve bölgede barışı tehdit etmeye kimsenin hakkı yoktur, olamaz.

Giderek iki ülke arasında en doğal diplomatik ilişkileri bile tehdit eden bu kışkırtıcı kampanya yalnızca basit bir seçim taktiğinden de ibaret değildir. Asıl olarak anti-Bulgar kampanya doğrudan doğruya Reagan yönetiminin dünya hegemonyası kurmaya yönelik askersel amaçlarına hizmet eden "psikolojik savaş"ın bir parçasıdır. Washington'un dümen suyundaki güçler ve bizzat Reagan yönetimi ülkemizde sosyalist ülkelere, özellikle Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne ve Sovyetler Birliği'ne karşı kışkırtıcı çabalarını artırmışlar, aynı zamanda şimdiki hükümete muhalif güçleri de bu hız vermişlerdir. Bu çabaların ABD'nin Türkiye topraklarına yeni nükleer ve kimyasal silahlar depolama girişimleriyle aynı anda yoğunlaşması rastlantı değildir. Evren-Özal yönetimi ülkeyi bir nükleer felaketin eşiğine itecek olan ABD ile yapılmış gizli anlaşmaları ve Balkanları atomsuzlaştırma yolundaki BHC'nin önerisine karşı çıkışını, anti-Bulgar kampanyanın tozu dumanı arkasına gizlemeye çalışıyor.

Şimdi uluslararası planda ortaya çıkan soru şudur:

Evren-Özal rejimi, halkı, orduyu kandırmak için zaman zaman savunur göründüğü Atatürk'ün "cihanda sulh" ilkesine mi uyacak, yoksa Atatürk Türkiyesi tarafından mahkum edilen ve ülkemizi felakete, ulusal yalnızlığa ve tüm komşularıyla düşmanlığa sürükleyecek olan ırkçı-turancı yayılmacılık politikası mı izleyecektir? Gerçekten de esas sorun sosyalist Bulgaristan'daki iç gelişmelerin ne yönde olduğu değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikasının ne yönde olduğu sorunudur ve bu sorun herkesi, tüm bölge devletlerini ve dünya barışını ilgilendirmektedir.

TKP, tüm barıştan yana yurttaşları hükümetin üstünde onu soğukkanlı bir çizgiye yöneltmek için baskı yapmaya ve anti-Bulgar kampanyanın gerçek amaçlarını açığa vurmaya çağırıyor.

Herkes kendi içişlerini kendisi tayin etsin, bölgede ve dünyada barışı birlikte kursun!

23.7.1986

**Türkiye Komünist Partisi**
**Merkez Komitesi**

# ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ TOPLUMU

*Başı 3. sayfada*

masıdır. Daha somut konuşalım: Daha iyi çalışan emekçi daha çok, daha kötü çalışan emekçi ise daha az kazanmalıdır. Sosyalizmde pespembe eşitlik hayallerine yer yoktur. Herkesin emeğine göre kazanç sahibi olması, haksız kazançların engellenmesi Sovyet toplumunun güçlü bir ahlaksal istemidir. Rüşvetçilik, adam kayırma, bürokratlık vb. sorunlara karşı Sovyet toplumunda bugün yakın tarihinde görülmedik ölçüde bir tepki ve savaşım azmi vardır.

### Eleştiri - Özeleştiri

Ancak akla şöyle bir soru geliyor: Böylesi ciddi sorunları bu kadar açık biçimde ortaya koymakla bizler, en başta Sovyetler Birliği, emperyalist propagandanın eline koz vermiş olmuyor muyuz?

Lenin'in yapıtlarıyla biraz olsun tanışmış olan herkes onun, gerekse bolşevik partisinin gerekse de genç Sovyet devletinin sorunlarını ne denli açık ve sert eleştirdiğini bilir. Böylesi açık eleştiri ve özeleştirilerle, güçlü bir parti, güçlü bir devlet yaratılmıştır. Düşmanlar kullanacak diye kendi yanlışlarını gizlemek komünistlere göre bir tutum değildir. Emperyalist propagandanın eline koz vermek konusuna gelince, onun kazanabileceği başarı geçicidir. Sosyalist toplum sorununu çözdüğünde düşmanın propagandası bir balon gibi söner, sönüyor.

Yukarıda sözünü ettiğimiz gelişmelerin dışında dikkati çeken bir başka şey de şudur: Sovyetler Birliği'nde toplumun ideolojik yapısını oluşturan kurumlara gösterilen dikkat son dönemlerde kat kat artmıştır. 27. Kongrenin bitmesinden az sonra SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov yoldaş ülkenin ileri gelen yayın organlarının başredaktörleriyle bir görüşme yapmış, basın yayın çalışmalarının önemini vurgulamıştı. Bugün Sovyet gazeteleri ve dergileri, radyosu ve televizyonu toplumun durumunu daha ustaca, daha eleştirel bir gözle yansıtmaktadır. Hergün yayın organlarında toplumsal sorunlarla, görevlerini aksatan ya da kötüye kullanan devlet ve parti yetkilileriyle ilgili çok sayıda eleştiri materyali çıkmaktadır.

Bunun yanı sıra Sovyet edebiyatçılarının, müzik, sinema ve tiyatro çalışanlarının etkinliklerinde belirgin bir ivme gözlenmektedir. Bu dallardaki toplumsal örgütlerin son birkaç ay içindeki kongreleri ve SBKP MK'nın onlara açtığı perspektifler sanat ve edebiyatın komünist toplumu kurma çalışmalarına daha etkin katılımı için olumlu koşullar yaratmıştır.

Kuşkusuz tek bir yazı ile 27. Kongre sonrası Sovyetler Birliği'ndeki tüm yenilikleri anlatmak olanaksızdır. Biz ancak belli başlı kimi gelişmelere değindik.

### Yeni bir aşamanın başlangıcı

27. Kongre Sovyet halkının ve komünistlerinin önüne gerçekten çok büyük bir görev koymuştur. Düşünün, topu topu 15 yıl içinde geride kalan yaklaşık 70 yıl sürecinde yaratılan ekonomik potansiyeli iki katına çıkarmak gerekiyor. Böylesi bir amacı dile getirmek kolay, ama ya uygulamak?.. SBKP, kongre hazırlıkları sürecinde bir noktanın üzerinde önemle durmuştu. Konulan bu dev hedefe varabilmek için eskisi gibi çalışmak yetersizdir. Eskiden iyi, kaliteli, disiplinli sayılanların çoğu bugün zamanın istemlerinin gerisinde kalıyor. Yeni bir şekilde çalışmak, tüm işleri yeni ve daha etkin biçimde örgütlemek gerekiyor. Bunun için her şeyden önce yeni bir düşünce sistemi zorunludur. Bu yeniliğin temelinde eleştiri, özeleştiri yatar, varolanla yetinmemek, eksik ve hatalara asla göz yummamak, kısaca her koşulda ilkesellik yatar.

Kongre hazırlıkları süresince ve kongreden sonra tüm Sovyet toplumunda böylesi bir düşünsel yenilenme, yaratıcı bir arayış gözlenmektedir. Partiden, yerel halk yönetim organlarına, gençlik örgütünden, sendikalara kadar tüm örgütlerde bir yenilenme gözleniyor. Bu arada şunu da belirtelim ki, bu yeniliklere ayak uyduramayanlar, yeni ve güzel sözlerin ardında eski çalışma tarzını gizlemeye çalışanlar da çıkmıyor değil. Son bir yıl içinde başta parti olmak üzere tüm örgütlerde önemli kadro değişiklikleri olmuştur.

Daha 27. Kongre çalışmalarına devam ederken delegelerden biri şöyle diyordu: "Bu kongre yalnızca sıra numarası (27) ve toplanma süresi (5 yılda bir) açısından olağandır. İçeriği ile, alacağı kararlarla toplumun önüne yeni ve olağanüstü görevler koyacak, Sovyetler Birliği tarihinde yeni bir aşamanın başlangıcı olacaktır."

Şimdi, 27. Kongre'den sonra Sovyet toplumundaki gelişmeleri dikkatle izlerken biz, bu delege yoldaşın ne kadar doğru söylediğini daha iyi anlıyoruz. Evet, SBKP 27. Kongresi önemi bakımından olağanüstü bir kongredir. Sosyalizmin kapitalizm önündeki kesin tarihsel zaferine ulaşma ve komünist toplumu kurma yolunda güçlü bir atılımdır.

# Ara seçimlere gidilirken

*Başı 1. sayfada*

*TKP, şimdi bu programla sorumlu bir parti konumundan ülkenin, halkın ve dünya barışının sorunlarını ele alıyor, her temel sorunda gerçekçi çözüm önerileri öne sürebiliyor, toplumsal gelişme sürecinin nesnel ihtiyaçlarına en geniş ulusal güçlerin ortak çıkarlarıyla uyum içinde olan yanıtlar verebiliyor. TKP'nin bu düzeye ulaşması, aynı zamanda, onun, toplumsal yaşamda, illegal olmasına karşın legal bir parti kadar ağırlık kazanabilmesini de gerçekçi bir hedef kılıyor.*

*TKP'nin çıkış yoluna ilişkin somut ve ayrıntılı önerileri dikkat dışı kalmayacaktır. Örneğin TKP, eğer en önemli sosyal sorunda, milyonların durumunu ve ülkenin yakın geleceğini çok sıkıca ilgilendiren işsizlik sorununda, çok somut ve sonuç alıcı bir özel program ortaya koymayı başarmışsa, buna kimse gözlerini kapayamaz. Ya da herkesin demokrasiye geçilmesinde en belirleyici bir sorun olduğunu çok iyi bildiği, ama kimsenin yasal planda gündemine alamadığı ordu sorunu konusunda, TKP ayrıntılı bir reform programı öne sürebiliyorsa, bu mutlaka esinlendirici olacaktır.*

*Ara seçimlerle kızışacak olan politik tartışma ortamında, TKP kendi alternatif önerileriyle olanaklı en geniş kesimlere başvuracaktır. Alabildiğimiz kadar çok emekçinin, aydının, yığın örgütü yöneticisinin, politikacının görüşünü doğrudan alacağız. Ayrıca yığınların seçim kampanyasında yükselttikleri istemlerle, öteki partilerin seçim kampanyalarıyla, yığın örgütlerinin açıklamalarıyla, gazeteci ve yazarlarımızın, hukuk adamlarımızın, bilim ve teknik kadrolarımızın, iktisatçılarımızın, ülke sorularını ciddiyetle ele alan herkesin, basında ve çeşitli toplantılarda dile getireceği görüş ve önerilerle, eleştirilerle kendi programımızı karşılaştıracak ve halkın çıkarlarına olacak her yaklaşıma değer vereceğiz. Kendi programımızı bunlarla zenginleştireceğiz. Bu sınavdan geçmeyen önerilerimizi bir kenara bırakacağız.*

*Böylece TKP yığınların 12 Eylül öncesindeki ve sonrasındaki mücadelelerinde biriktirdikleri deneyleri, ulusal kadroların uzun yılların çalışmalarıyla vardıkları sonuçları kendi aynasında yansıtmış, programın sonuç alma gücünü iyice pekiştirmiş olacaktır.*

*Bunu gerçekleştirmemiz, Parti Ulusal Konferansı'nın en büyük başarısı olacaktır. Bu, aynı zamanda demokrasi güçlerinin birliği yönünde güçlü bir adım anlamına gelecektir.*

*Komünistler kendi partilerinin de ancak tüm demokratik muhalefetle birlikte, ortak mücadele içinde güçlenebileceğini iyi biliyorlar. Komünistlerin ara seçimlerdeki amacı da en geniş demokrasi güçlerinin hükümete karşı birleşmesine ve yığınların ortak demokratik istemler uğruna eyleme atılmasına yardımcı olmak ve bu birleşik güç sayesinde, muhalefetin seçimlerde başarıya ulaşmasına katkıda bulunmaktır.*

*Komünistler açısından "herşey demokrasi için, barış için, halkın durumunun düzelmesi için"dir. O nedenle, "daha güçlü TKP", o nedenle "herşey Ulusal Konferans'ın başarısı için"!*

ATILIM 15 Günlük Gazete. Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung. İsteme Adresi. Postfach 101016, 4300 Essen 1. Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703. Fiyatı: 1DM. Abone 1 yıllık 48DM

# Çoğunluğun çıkarlarını yansıtan bir demokrasi

● Doğan DİNÇ

Türkiye'de demokrasiyi yerleştirme, geliştirme gerçek bir demokrasi kurma çabaları sık sık kesintiye uğratılıyor. Yaklaşık on yıl arayla 12 Mart 1971'de ve 12 Eylül 1980'de egemen güçler, generaller eliyle varolan demokrasiye ve bu demokrasiyi geliştirme çabalarına kabaca müdahale ettiler. İkincisinde erke el koyanlar ekonomide, sosyal politikalarda, devletin yapısında köklü değişiklikler gerçekleştirdiler. Şimdi de faşizmi kalıcılaştırma çabalarını sürdürüyorlar. Demokrasi isteyen güçler ise, mücadelelerini sürdürürken, ülkede demokrasi egemen kılındığında benzer saldırılardan nasıl korunabileceği ülkenin halkın ihtiyaçlarına nasıl bir demokrasinin yanıt verebileceği gibi temel konuları gündemlerine almışlardır. Gerçekten de demokrasinin niteliği ve onu korumanın yolları, yöntemleri temel konulardır. "Ne için demokrasi istiyoruz?" "Nasıl bir demokrasi istiyoruz?" sorularına yaratıcı, gerçeğe uygun, somut ve yol açıcı yanıtlar vermezsek demokrasi konusundaki tartışmayı verimli bir hale getiremeyeceğiz.

Türkiye Komünist Partisi bu yıl içinde toplanacak olan Ulusal Konferansına sunacağı ve şimdiden demokrasi isteyen, demokrasi için mücadele eden tüm güçlerin ve tüm yurttaşların tartışmasına açtığı Ulusal Konferans Tezlerinde, Ulusal Demokrasi Alternatifinde bu sorulara somut yanıtlar bulmaya çalıştı. TKP böylece demokrasi konusunun soyut bir tartışma konusu olmaktan çıkarılmasına ve somut amaçlar, geniş yığınlarca savunulabilir nitelikler içeren bir demokrasi anlayışının yerleşmesine, katkıda bulunmak istiyor.

### Ne için demokrasi?

Bizim kanımıza göre demokrasi çoğunluğun ortak çıkarlarını yansıtmalıdır. Farklı sınıf ve katmanlardan oluşan demokrasi güçleri, demokrasiye ihtiyaç duyan yığınlar kendilerine özgü çıkarlarının ne ölçüde karşılanacağını, ortak çıkarların nasıl yaşama geçirileceğini bilmeden kararlı bir mücadele yürütebilirler mi? Türkiye'ye demokratik bir rejim gerekliyse, halkımızın çok somut ihtiyaçlarına ancak demokratik bir rejim yanıt verebileceği için gereklidir. Nedir bu ihtiyaçlar?

12 Eylül rejimi Türkiye'yi ağır aksak zorluklarla, sürekli engellenerek yürüdüğü yoldan ayırdı. Sonunda bağımlılığın ve zorbalığın tam olarak egemen olacağı bir yola soktu. Bu, politik rejimde, ekonomide, sosyal alanda, dış politikada, bilimde, sanatta, kültürde, ahlakta, yaşam tarzında, geçmişte kapitalizmin anarşik sömürücü doğası gereği yarattığı sonuçlarla kıyaslanamayacak köklü bir dönüş, tehlikeli bir rota demektir. Bu yol her alanda bilinçli gericileşme, çürüme yoludur. Yıkım yoludur. İşte bu nedenle de bugün Türkiye halkının temel ihtiyacı ülkemizin gerçekten gelişebileceği bir yeni yola koyulması ihtiyacı, zorunluluğudur.

Bunu gerçekleştirmenin, demokrasiden başka çaresi yoktur. Ülkemiz bir yasaklar ülkesi olmaktan çıkartılmadan, devlet terörünün egemenliğine son vermeden, ABD'nin emperyalistlerin iç ve dış politika da içinde her alandaki baskı ve dayatmalarına dur denilmeden bağımsızlık yeniden elde edilmeden gerçek bir gelişme yoluna koyulamayız. Demokrasi en başta bağımsızlığımızı yeniden elde etmek, Türkiye'nin kendi geleceğini egemence belirleyebileceği koşulları yaratabilmek için, ülkemizin emperyalist çıkarlar uğruna savaşa sürüklenmesini önlemek için gereklidir.

İşbirlikçi tekellerin, emperyalistlerin sanayide, enerjide, madencilikte, tarımda iç ve dış ticarette, dış ekonomik ilişkilerde, bankacılıkta ve vergi sisteminde yalnızca kendi çıkarlarına uygun bir düzeni sürdürmelerine engel olmak, yıllarca birikmiş sorunları çözmeye başlayabilmek için de bizim öncelikle demokrasiye ihtiyacımız var.

Bugün işçi sınıfının, emekçi halkın yaşam düzeyi sürekli düşüyor, gelirleri sürekli azalıyorsa, bu durumu tersine çevirmek için de demokrasiye ihtiyacımız var. Demokratik bir rejim kurulmadan, işçi sınıfı ve emekçi halk özgürce örgütlenme ve kendi çıkarları için mücadele etmede yeni olanaklara kavuşmadan, durumlarının daha kötüleşmesine, kapitalist sömürünün artmasına karşı duramazlar.

Bugün Türkiye'de aydınlara bilim adamlarına sanatçılara rejimin nasıl bir gözle baktığı biliniyor. Rejimin elebaşlarında aydınları suçlu sayan, onların yığınlarla, halkla bağlarını kopartmak isteyen, bilimi, kültürü düşman sayan bir anlayış egemendir. Bu boşuna değildir. Şimdi diktatörlük yoğun bir kültürsüzleştirme operasyonuna girişti. Yüzlerce yıllık bir birikimin ürünü olan ulusal kültür değerlerimizi yıkmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bilim üniversitelerden kovulmaya çalışılıyor. Bilim, sanat, kültür yaşamının özgürce gelişmesinin engellenmesi doğrudan ülkemizin geleceğine ağır bir ambargonun konulması demektir. Geleceğin yollarının tıkanmasının önüne geçmek de ivedi bir ihtiyaçtır.

Görüldüğü gibi demokrasi halkın temel ihtiyaçlarına yanıt verecek özellikleri, temel çizgileri, olanakları ve gücü içinde taşıması gereken bir rejimdir.

### Kimin için demokrasi?

Yalnızca ihtiyaçların sıralanması ve bu ihtiyaçların karşılandığı bir rejim olarak demokrasinin tanımlanması da bütün sorunları çözmüyor. Demokrasi halkın hak ve özgürlüklerinin tanınması ise, bunun için halk üzerindeki baskının, demokrasi düşmanlarının saldırılarının da etkisizleştirilmesi gerekir. Demokrasi, ama kimin için? Bu sorunun da açıklıkla yanıtlanması gerekiyor. Bu soruya ilk verilecek yanıt, bizim istediğimiz, uğrunda savaştığımız demokrasinin çoğunluğun çıkarlarını yansıtan bir demokrasi olması gerektiğidir. Bu, bugünkü azınlık sultasının ivedilikle sona erdirilmesi ile özdeş bir istemdir. Bugünkü rejim bir avuç işbirlikçi holdingin, büyük toprak sahibinin, vurguncu kapitalistin, ordu üst yönetiminin ve yüksek devlet yöneticisinin erkidir. Kısaca bugünkü rejim işbirlikçi oligarşinin, emperyalist işbirlikçilerin rejimidir. Demokrasi gerçekten demokrasi olacaksa, işte bunların egemenliğine son vermelidir.

Bir avuç işbirlikçinin dışında kalan ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarlarını yansıtan, bu çıkarlar emperyalizmin ve işbirlikçilerin saldırılarından koruma olanaklarına sahip olan bir rejim olmalıdır bizim demokrasimiz. Bu demokrasiyi işçi sınıfı ve köylülüğün, esnaf ve zanaatkarların memur ve aydınların, küçük ve orta işletme sahiplerinin, ulusal sanayicilerinin ortak çıkarları, Türkiye'nin geleceğine engel olmama kaygısı belirlemelidir.

### Nasıl bir demokrasi?

TKP Ulusal Demokrasi Alternatifinde nasıl bir demokrasi sorusuna yanıt ararken işte bu ortak çıkarlardan yola çıkıyor. Böyle bir demokrasi nasıl gerçekleştirilebilir, neler yapılmalı, demokrasi nasıl şekillendirilmelidir? Bu soruların da ilk ve önemli yanıtı, devletin bir bütün olarak politik sistemin, toplumsal yaşamın bütün alanlarının demokratikleştirilmesidir.

Yazımızın başında da belirtmeye çalıştığımız gibi, demokrasi kendini koruyamıyorsa, bu araçlara olanaklara sahip değilse iyi nitelikler de işe yaramayacak demektir. 1961 Anayasası önceki dönemlere göre daha gelişmiş bir demokratik çerçeve sunuyordu. Ama yine de sözünü ettiğimiz iki müdahale bu sınırlı demokrasinin içinden çıktı. Demokrasinin sınırlılığı, kendini koruma olanaklarını halka tanımayışı egemen güçlere, militarist generallere fırsat verdi. Öyleyse 12 Eylül rejiminin kurduğu baskı mekaznizması dağıtılmadan sağlıklı bir demokrasi kurulmuş ve güven altına alınmış sayılamaz. Temel hak ve özgürlükler eksiksiz sağlanmadan, devlet hem bunları güvence altına alma, hem de yaşama geçirme göreviyle yükümlü kılınmadan demokrasi somutlaşamaz, şekillenemez.

Halkın ihtiyacı olan demokrasi, halk için, işçi sınıfı ve emekçiler için hak ve özgürlüklerin sınırını çizen değil, bu hak ve özgürlüklerin kullanılabilmesini garanti altına alan bir demokrasidir. Bu temel niteliği gerçekleştirebilmenin yolu ise, farklı sınıf ve kesimlerin kendi çıkarlarını dile getirmek, ortak çıkarları savunabilmek için kendi meslek ve demokratik yığın örgütleriyle politik alan üzerinde etkide bulunmalarının, politik yaşama katılmalarının sağlanmasıdır. Meslek ve yığın örgütleri yasalarla engellenmemeli tam tersine yasaların yapımına doğrudan katkıları sağlanmalıdır. Bu gerçekleşmediği sürece, hak ve özgürlükler kağıt üzerinde kabul edilse bile orada kalmaya mahkum olurlar. Devletin demokratikleştirilmesi ancak bu örgütler aracılığı ile farklı sınıf ve kesimlerin devletin yönetiminde söz sahibi olması ile olanaklı hale gelebilir. Demokrasi ancak yığınlar demokrasiyi aktif olarak koruma olanaklarına sahip olursa sağlıklı olabilir.

TKP'nin Ulusal Demokrasi Alternatifi işte bu temel özellikleri somutlamaya, bunlara yaşama geçirmenin yollarını göstermeye çalıştı. Biz alternatif politikaları oluşturmaya çalışırken, demokrasi güçleri arasındaki verimli tartışmaların sonuç alıcılığına inanarak harket ettik. Şimdi elbirliği ile daha verimli bir tartışma yürütülebilir ve halkın ihtiyaçlarına yanıt veren bir demokrasinin nasıl kurulacağı ortaya konulabilir.

Bunun da ilk koşulu şudur: Çoğunluğun çıkarlarını yansıtacak bir demokrasi ancak çoğunluğun ortak mücadelesi ile kazanılabilinir.

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Ağustos 1986

# "Gerçek Almanya"

*Salih Mutlu*

"En Alttakiler" kitabının yazarına karşı saldırıya geçenleri sıraladığımızda, karşımıza çıkan tablo şaşırtıcı mı? Kuşkusuz değil.

Kimler bu kitaba ve yazara saldırdı? Geçmişte Hitler'i destekleyen Alman ve Amerikan tekelleri; başta CSU Başkanı Strauss olmak üzere Alman gericiliği; neo-naziler ve Alpaslan Türkeş. Bu tablonun başka türlü olması aslında şaşırtıcı olurdu. Çünkü kitapta ortaya serilen çarpıcı gerçekler, Federal Almanya gericiliğinin ekonomik ve politik temelini ortaya çıkarıyor. Bir yanda başta Türkler olmak üzere, yabancı işçileri en insanlık dışı koşullarda, en pis, en tehlikeli işlerde, hiçbir güvence olmadan çalıştıran ve böylelikle aşırı sömürü sonucu, aşırı kârlar elde eden dev tekeller var. Diğer yanda Avrupa'da gericiliğin en azgın politik güçleri.

Saldırılar çok çeşitli. Günther Wallraff'a tutarsız iddialarla davalar açıldı. Kendisinin ve arkadaşlarının evi arandı. Kitabın satışı engellenmeye çalışıldı. Kitapla ilgili belgesel filmin televizyonda gösterilmesi yasaklandı. Ama kitapta dile gelen gerçeklerin tüm Avrupa'da ve Türkiye'de yankılanmasını kimse engelleyemedi. "En Alttakiler" kitabı deyim yerindeyse tekelci kapitalizmin "bam teli"ne basmıştı.

Ancak "bam teli"ne basılan başka bir yerden de ses geldi. Sadece "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" davası iddianamesinde 694 kişinin öldürülmesinden sorumlu tutulan MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'ten. Günther Wallraff, Federal Almanya'daki yaygın adıyla "bozkurt" kılığına girmiş ve Türkeş'in FAC'deki baş destekçisi Strauss'tan bir de "sevgilerle" imza almıştı. Türkeş adı verilince, Strauss kapıları ardına kadar açıyordu. Tıpkı FAC'deki faşistlere, Enver Altaylılara, Türk Federasyon'a ve MHP'lilerin her türlü pis ve kaçakçılık işlerine kapıyı açtığı gibi. Türkeş, "En Alttakiler"in "demirperde gerisinden verilen emirle" yazıldığını, "komünizme hizmet ettiğini" öne sürüp, yazarı da "Doğu Alman casusu" olarak niteledikten hemen sonra, Münih polisi Wallraff'ın evini aradı. Wallraff'ın dediği gibi bunlar bir "rastlantı" değil. "Portekizli sağcı general Spinola'nın Strauss tarafından desteklendiğine" kendi gözleriyle tanık olan, Yunanistan'daki "Kara Albaylar" cuntasının neo-nazilerle işbirliğini ortaya çıkaran, "aşırı sağcı, neo-faşist çevrelerin sınır tanımayan ortaklığına" kendisi tanık olan Wallraff için bunlar yeni şeyler değil. Sağcı Alman çevreleri içinde Alman gizli servislerinde Türkeş'i destekleyen güçlerin varlığını bilen kimseler için de bunlar yeni değil. Çünkü yüzlerce gencin, yurtseverin, yazarın, bilim adamının, gazetecinin, sendikacının öldürülmesinden sorumlu olan ve TCK'nun tam 21 maddesinden yargılanan Türkeş, kendi görüşlerinin iktidar olması olarak tanımladığı Evren diktatörlüğü tarafından serbest bırakılmıştır. Ve bu diktatörlüğün baş destekçisi de ABD ve FAC gericiliğidir. Wallraff'ın dediği gibi, "Türkeş gibi Hitler taklitçisi"nin demokrasiden ve insan haklarından yana herkese saldırması doğaldır."

Yazar Günther Wallraff'ı "En Alttakiler" kitabı, yalnız içindekilerle değil, yayınlanmasından sonra da, gerçekleri ortaya sermeye devam etti. Avrupa'da ve özellikle FAC'de çalışan Türk işçilerinin şadece dövizlerine el koymaktan başka bir çabası olmayan Türkiye'deki rejimin iç yüzü de açığa çıktı. Evren-Özal yönetiminin parlak nutukların ötesinde, Federal Almanya'daki T.C. yurttaşlarının haklarının korunması için, hiçbir elle tutulur girişimde bulunmadığı, FAC'deki Kohl hükümetinin her dediğine boyun eğdiğini ortaya çıkardı. Bugün Avrupa'daki ve FAC'deki işçilerimiz, şimdiye kadar olmadığı ölçüde yalnız bırakılmışlardır. Uluslararası tekellerin aşırı sömürüsüne ve başta Kohl hükümetinin gerici politikası olmak üzere, neo-nazilerin, "dazlaklar" gibi ırkçı örgütlerin açık saldırılarına hedef haline getirilmiştir.

Peki FAC'deki işçilerimiz gerçekten yalnız mı? İşte "En Alttakiler" kitabı, işçilerimizin sömürü ve gericilik karşısında yalnız olmadıklarının kanıtıdır. Çünkü "Ali Wallraff" kendi hayatını, gerek ırkçı örgütlerin saldırıları karşısında, gerekse bir Türk işçisi kılığında çalıştığı sürede hayatını tehlikeye atarak gerçekleri ortaya çıkarmıştır. Ve "En Üsttekiler"in her türlü baskı ve zorbalığını göğüsleyerek. Günther Wallraff, bir başka Almanya'nın temsilcisidir. Komünistleri, öteki demokratlarıyla, anti-faşist Almanya'nın halklar arasında dostluğu savunan, ırkçılara karşı mücadele veren ve Alman toprağından nükleer bir savaşın çıkmaması için savaşan bir Almanya'nın temsilcisidir. FAC'deki işçilerimizin gerçek dostları, onların en güvenilir dostları, işte bu Almanya'dır. Zorlu grevlerde Türk işçileriyle birlikte mücadele veren, yabancı işçilere karşı dostluk eli uzatan, işçisiyle, aydınıyla, anti-faşistiyle gerçek Almanya'nın temsilcileri, Türk işçilerinin de gerçek dostudur.

Günther Wallraff "herşeyden önce Türkiye'yi ve Türkiye'nin insanlarını çok daha iyi öğrenmem, kavramam gerek" diyor. Aynı şekilde gurbetteki Türkiye insanları da Almanya'nın gerçek temsilcilerini iyi tanımalı, önyargıları etkisizleştirmek için daha çaba göstermeliyiz. Somut eylem içinde, hak savaşında, ırkçılığa karşı mücadelede, barış için mücadelede, gerçek Almanya'nın temsilcileriyle dostluğumuzu, kardeşliğimizi pekiştirmeliyiz.

# Barış Yılının ikinci yarısına girdik

*B.Başaran/İsviçre*

Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen "1986 Uluslararası Barış Yılı"nın ilk yarısını geride bıraktık. Bu altı aylık zaman dilimi içinde meydana gelen gelişmelere baktığımızda ne görüyoruz? Olayları, gelişmeleri tek tek ele aldığımızda şöyle bir tablo çıkıyor ortaya:

ABD yönetimi hiçbir kanıt gösteremeden Libya'yı "terörist faaliyetlerde bulunmakla" suçladı ve ardından ölüm kusan Amerikan F-111 savaş uçakları Libya'ya bomba yağdırdılar. 15-16 Nisan günlerinde gerçekleştirilen bombalama sonucunda çocuklar, kadınlar katledildi, okullar, hastaneler, konutlar, camiler yıkıldı. Olayın Evren-Özal diktatörlüğü açısından utanç verici yanı, bombalamayı gerçekleştiren F-111 uçaklarının, saldırıdan beş gün önce Türkiye'de atış eğitimleri yapmış olmasıydı. Bu saldırıyı planlayan kişi ise Kenan Evren'in yakın dostu, NATO Başkomutanı Amerikalı General Rogers idi.

Libya saldırısında da saldırgan bir örgüt olduğu açıkça ortaya çıkan NATO'nun, eski genel sekreterine, eski bir nazi olan Joseph Luns'a, Cumhurbaşkanı Kenan Evren tarafından "1. Uluslararası Atatürk Barış Ödülü" verildi. Bu tutum yurtsever güçler tarafından "Atatürk ve Barış adına hakaret" olarak değerlendirildi.

Amerikan yönetimi uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayan tutumunu sürdürerek, Suriye ve İran'a da saldırmaktan sözetti. Bölge halklarını tehdit etti, etmeye devam ediyor.

Nükleer silahlanmayı tırmandıran, dünyada oluşan büyük tepkilere karşın atom denemelerini sürdüren Reagan yönetimi "Yıldızlar Savaşı" projesiyle silahlanmayı uzaya taşımanın hazırlığını sürdürüyor. Buna müttefiklerini de katma planlarını adım adım uygulamaya çalışıyor.

ABD'nin nükleer silahlanmayı tırmandırma politikasına karşı çıkan ve nükleer silahlardan arındırılmış bölgelerin oluşturulmasını isteyen İsveç Başbakanı Olof Palme yine ABD casusluk örgütü CIA'nin ve Şili gizli polisi DİNA'nın adının karıştığı bir suikast sonucu öldürüldü.

Reagan yönetiminin korkunç planlarından biri de Avrupayı toptan bir gaz odasına çevirecek olan yeni tip kimyasal silahların üretimi ve bunların Batı Avrupa ülkelerinde bu arada da Türkiye'de depolanmasıdır. 1986 yılı Ekim ayında üretimine başlanacak olan yeni tip iki bölümlü kimyasal silahlar bölgemizde barışın karşısına engel olarak dikiliyor. ABD emperyalizminin Akdeniz ve Ege bölgesinde güvenliği baltalayıcı, bölge ülkelerinin egemenlik haklarını tehdit eden tutumu daha ciddi tehlikeler yaratıyor. Bölge tam bir cephaneliğe dönüştürülüyor.

Bütün bu koşullarda Evren-Özal diktatörlüğü Amerikan politikasına kayıtsız destek veriyor, bölge barışı ve Türkiye'nin ulusal çıkarlarını ABD emperyalizmine peşkeş çekiyor. Bu çılgın gidişte diktatörlüğün tek derdi efendisini memnun etmek, karşılığında da üç-beş kuruş "yardım" koparmaktır. Ancak ABD yönetimini bu uşakça tutum bile tatmin etmiyor. Türkiye'nin yıldızlar savaşına katılacağını açıklayan ilk ülke olma-

*Devamı arka sayfada*

# Bizi kurtaracak olan kendi kollarımızdır

*F.Almanya'dan bir işçi*

Hastalığım sırasında bir ara elime "TKP'nin Savaş Tarihinden Sayfalar" adlı broşür geçti. Kısa sürede okudum. Ardından "Yığınların sözcüleri: TKP halkımızın umududur" broşürünü okuduktan sonra size bu mektubu yazdım.

"Bizi kim kurtaracak? Bu askeri faşist rejimden nasıl kurtulacağız? Arkasından ABD emperyalizminin, NATO'lu saldırganların bulunduğu bu rejimi nasıl alaşağı edeceğiz?" Bu soruların yanıtı benim için kapalı ve bilinemez değildir.

Dünyamızda neler olup bittiğini, işçi olarak çalıştığım FAC'deki ve ülkemizdeki durumu, günü gününe izlemeye çalışıyorum. Gelişmeleri doğru değerlendirmekte zora düştüğüm zamanlar TKP yayınlarını bekliyorum. Çünkü en doğru ve en küçük bir kuşkuya yer bırakmayacak yorum ve değerlendirmeleri bu yayınlarda buluyorum. Önceleri "Neden TKP gelişmeleri, olayları doğru yorumluyor, sonuçlar çıkartıp yol gösterebiliyor da ben kişisel olarak bunu aynı ölçüde yapamıyorum?" sorusunu sorardım sık sık. Sonra büyük Alman Şairi Bertholt Brecht'in bir şiirini anımsadım. Benim yalnızca iki gözüm iki kulağım ve bir ağzım var. Oysa TKP, binlerce göze, kulağa, ağıza sahip. Ben yalnızca bir kentte, bir semtteyim, oysa TKP aynı anda ülkede ve yurtdışında, onlarca kentte, semtte, işyerindedir.

Yukardaki satırlarımda "Bizi kim kurtaracak?" sorusuna yanıtın zor olmadığını söyledim. Gerçekten de bu sorunun yanıtını TKP'den öğrendim. Bütün işçilerin, emekçilerin birleşik gücü ve ortak çıkarları için örgütlü mücadelesi kurtuluşun yolunu açacak. Kurtuluşumuz kendi bileklerimizde, bilincimizde, örgütlülüğümüzdedir. Bir başka kurtarıcı yoktur. İşte TKP'nin "Barış ve Ulusal Demokrasi" programı bize bunu gösteriyor.

TKP'nin politikasını doğru bulan, onu kendi çıkarlarına uygun gören her işçi arkadaş "şimdi ben ne yapabilirim?" diye sormalıdır. Çünkü "birleşelim, örgütlenelim, mücadele edelim" demek yetmiyor. Daha çok insanımızı, ortak çıkarlarımız etrafında mücadeleye çekmemiz, saflarımıza kazanmamız gerekiyor. Bunu ise sözle değil, işle başarabiliriz.

# 1 Mayıs'tan korkuyorlar

*Işık/Batı Berlin*

Döviz karşılığı bedelli askerlik yapan işçilerimize askerlik süresi boyunca anti-komünist içerikli konferanslar verilir. Bu yıl 1 Mayıs öncesinde verilen konferanslarda, 12 Eylül öncesi 1 Mayıs mitinglerinin videoya kaydedilmiş filmleri tekrar tekrar gösterildi. Ayrıca 34 yurtseverin katledildiği 1 Mayıs 1977 üzerinde özel olarak duruldu. Konferansı veren subaylar, CIA-MİT Kontragerilla ve MHP tarafından gerçekleştirilen bu katliamı, "sol hareketin iç kavgası" gibi göstermeye kalkıştılar.

Doğrudan İçişleri Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş bir "uzman" konferansçı da, "12 Eylül öncesi anarşi ve terörün dış güçler" tarafından yaratıldığı, bunda en büyük payın da Türkiye Komünist Partisi'ne ait olduğu" yalanını söyledi.

Bunca yalana dayalı propagandaya, karalamaya yurtdışında çalışan işçilerimizin bilincini çarpıtabilmek için gösterdikleri bunca çabaya rağmen 1 Mayıs günü korkularını açığa vurdular. 1 Mayıs günü tugaydaki subaylarda kelimenin tam anlamıyla panik vardı. Bütün bedelli askerlik yapan erler, tugay komutanı Tuğgeneral Muzaffer Kalender'in emriyle koğuşlara hapsedildi ve dışarı çıkmaları yasaklandı. Cephaneliklerde nöbetçi sayısı artırıldı.

1 Mayıs'tan, işçi sınıfının mücadelesinden hâlâ büyük korku duyuyorlar. Baskı ve zorbalık onları kurtaramayacak.

# Göçmen işçi sorunları toplantısı

*Onbeşler Grubu/Batı Berlin*

Kardeş Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi (SEW)'in, Haziran ayı içinde, göçmen işçi sorunları üzerine düzenlediği toplantıya, çalıştığım firmadan arkadaşlarla birlikte katıldık. Kendi sorunlarımızı saptayıp, kamuoyuna duyurma olanağını böylece bulmuş olduk.

Toplantıda öteki uluslardan işçilerin yanısıra, Türkiyeli göçmen işçiler de aktif biçimde yer aldılar. Batı Berlin Türkiyeliler Merkezi adına yapılan konuşmada B.Berlin'de 250 bin dolayında yabancının yaşadığı vurgulanarak, yıllardır biriken sorunların çözümü yolunda yönetimlerin tek bir ciddi adım atmadıkları belirtildi. Sorunlar yumağının çözümü doğrultusunda yapılması gereken ilk işin, "seçme ve seçilme hakkı"nın kazanılması, yabancı işçilerin politik yaşama eşit haklı olarak katılmasının sağlanması olduğu dile getirildi. Toplantıda söz alan, Türkiyeli işçiler, işsizler, gençler ve politik göçmenler, kendi özgül sorunlarını, bütün çıplaklığı ile, çarpıcı biçimde gözler önüne serdiler.

Biz Türkiyeli göçmen işçiler olarak, kendi sorunlarımızı ve istemlerimizi kamuoyuna duyurma fırsatını verdiği için, Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi'ne teşekkür ediyoruz.

# Barış Yılının ikinci yarısına geldik

*Başı ön sayfada*

sı, Libya saldırısını kınamaktan kaçınarak sonuçta onaylaması, limanlarını katil 6. Filo gemilerine, hava üslerini Amerikan savaş uçaklarına açması, topraklarımızı nükleer ve kimyasal silahlarla doldurması, NATO'nun ileri karakolu olarak bölgede Amerikan ve İsrail fedailiği rolünü giderek daha fazla benimsemesi, Amerikan yönetimini yeterince memnun etmişe benzemiyor. Tersinden söylersek, Amerikan yönetiminin istekleri bitmek bilmiyor. Hep daha fazlasını istiyor. Bütün bunlar "Türkiye'yi korumak" adına yapılıyor. ABD emperyalizmi ne Türkiye'yi koruyor, ne de Türkiye halkının dostudur. O yalnızca kendisine bu olanakları tanıyan Evren-Özal diktatörlüğünün, bir avuç işbirlikçinin dostudur ve onları koruyor.

ABD Türkiye'den hep daha fazlasını istiyor, çünkü o, gerçekte dünya egemenliği hayalleri kuruyor. Askersel üstünlük sağlayarak, dünya imparatorluğu kurmak istiyor. Bu amaçla attığı her adımla da gerginliği artırıyor. Savaş tehlikesini yakınlaştırıyor.

Bunun için ABD emperyalizmini gemlemenin, silahlanmayı durdurmanın yolu, burnumuzun dibindeki savaş tehlikesini görmekten ve barış için mücadeleye aktif katılmaktan geçiyor. Artık klasik savaşlarda görülen "cephe" ve "cephe gerisi" kavramları bugün için bir anlam ifade etmiyor. Tüm yer küremiz, tüm insanlık tam bir yıkımın, toptan yokolmanın tehditi altındadır.

Bizler ülkemizden zorla kopartılan göçmen işçiler ve politik sığınmacılar, yaşadığımız ülkenin, yani İsviçre'nin en büyük silah satışını Türkiye'ye yaptığının bilincinde olarak, İsviçre barış hareketine omuz vermeliyiz.

Başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist ülkeler tam bir sorumlulukla hareket ederek, dünyada barışın kurulabilmesi, silahlanmanın önlenebilmesi için öneri üzerine öneri yapıyorlar. Bunların bir tekine bile Reagan yönetimi tarafından olumlu yanıt verilmiyor. Bu nedenle de dünya barışı için sorumlu ve içten tutumların kararlılıkla desteklenmesi daha da büyük önem kazanıyor.

Bu önemli görev doğrudan doğruya bizlerin barış hareketine katılmamızla, barış için savaşanların saflarının daha da yığınsallaşmasıyla yerine getirilebilir.